

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU11

Inkomstskatt

Sammanfattning

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkanden som anknyter till inkomstbeskattningen av fysiska personer. Motionerna innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen som bl.a. gäller jobbskatteavdrag, skatte-reduktion för sjuk- och aktivitetsersättning, regional skattereduktion, förhöjt grundavdrag, rut- och rotavdrag, gåvoskatteavdrag, grönt avdrag, grön skatteväxling, förmåner, omställningsavdrag och en skattereform.

I betänkandet finns 34 reservationer (S, SD, V, C, MP) och fyra särskilda yttranden (S, SD, V, C, MP). I två särskilda yttranden förklarar företrädare för Sverigedemokraterna att de har ett andrahandsyrkande under respektive punkt när det gäller frågan om husavdrag (punkt 4) och frågan om skattereform (punkt 19).

Behandlade förslag

Cirka 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden	10
Jobbskatteavdrag	10
Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m.	13
Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning	19
Husavdrag (rut- och rotavdrag)	20
Husavdrag för arbete utomlands	24
Utbetalningssystemet för husavdraget	25
Gåvoskatteavdrag	27
Grönt avdrag m.m.	28
Medlemsavgifter m.m.	31
Grön skatteväxling	33
Förmånsbeskattning m.m.	34
Beskattning av sexuella tjänster	39
Personaloptioner	40
Personalvårdsförmåner	43
Reseavdrag	44
Avdrag för arbetsredskap m.m.	47
Avdrag för pensions- och bosparande	49
Omställningsavdrag m.m.	51
Skattereform	53
Reservationer	57
1. Jobbskatteavdrag, punkt 1 (S)	57
2. Jobbskatteavdrag, punkt 1 (V)	57
3. Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m., punkt 2 (S)	58
4. Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m., punkt 2 (C)	59
5. Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning, punkt 3 (S, V, MP)	61
6. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (S)	62
7. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (SD)	63
8. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (V)	64
9. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (C)	65
10. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (MP)	66
11. Husavdrag för arbete utomlands, punkt 5 (S, V, MP)	67
12. Husavdrag för arbete utomlands, punkt 5 (C)	68
13. Utbetalningssystemet för husavdraget, punkt 6 (V, MP)	69
14. Gåvoskatteavdrag, punkt 7 (SD)	69
15. Gåvoskatteavdrag, punkt 7 (C)	71
16. Grönt avdrag m.m., punkt 8 (C)	72
17. Grönt avdrag m.m., punkt 8 (MP)	73
18. Medlemsavgifter m.m., punkt 9 (S, V)	75
19. Medlemsavgifter m.m., punkt 9 (C)	76
20. Grön skatteväxling, punkt 10 (C)	76
21. Grön skatteväxling, punkt 10 (MP)	78
22. Förmånsbeskattning m.m., punkt 11 (C)	79
23. Förmånsbeskattning m.m., punkt 11 (MP)	80
24. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (C, MP)	81

25. Personaloptioner, punkt 13 (SD)	82
26. Reseavdrag, punkt 15 (SD).....	83
27. Reseavdrag, punkt 15 (V, MP)	83
28. Avdrag för arbetsredskap m.m., punkt 16 (C)	84
29. Avdrag för pensions- och bosparande, punkt 17 (SD).....	85
30. Skattereform, punkt 19 (S)	86
31. Skattereform, punkt 19 (SD)	88
32. Skattereform, punkt 19 (V).....	90
33. Skattereform, punkt 19 (C).....	91
34. Skattereform, punkt 19 (MP).....	92
Särskilda yttranden	94
1. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (SD).....	94
2. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (S, V).....	94
3. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (C, MP).....	94
4. Skattereform, punkt 19 (SD)	95
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	96
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	96

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Jobbskatteavdrag**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:601 av Sten Bergheden (M),

2023/24:2080 av Johan Hultberg (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 7 samt

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 6.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V)

2. **Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:487 av Louise Meijer (M),

2023/24:1410 av Carl Nordblom (M),

2023/24:1483 av Sofia Skönnbrink (S),

2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1, 4 och 8,

2023/24:2273 av Carl Nordblom (M),

2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2495 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (C)

3. **Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1707 av Teresa Carvalho m.fl. (S),

2023/24:1727 av Eva Lindh m.fl. (S),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 5 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 4.

Reservation 5 (S, V, MP)

4. **Husavdrag (rut- och rotavdrag)**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38,

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 9 och 10,
2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),
2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16,
2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C)
yrkande 1,
2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 6 (S)

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (V)

Reservation 9 (C)

Reservation 10 (MP)

5. Husavdrag för arbete utomlands

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1242 av Martina Johansson (C) och

2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkandena 1 och 2.

Reservation 11 (S, V, MP)

Reservation 12 (C)

6. Utbetalningssystemet för husavdraget

Riksdagen avslår motion

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 17.

Reservation 13 (V, MP)

7. Gåvoskatteavdrag

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:361 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2–5,

2023/24:1237 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C)
och

2023/24:1602 av Niels Paarup-Petersen (C).

Reservation 14 (SD)

Reservation 15 (C)

8. Grönt avdrag m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1527 av Linus Lakso m.fl. (MP) yrkandena 13, 17 och 40,

2023/24:1792 av Niels Paarup-Petersen (C),

2023/24:1794 av Rickard Nordin (C),

2023/24:2453 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 91,

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 10 och

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 88.

Reservation 16 (C)

Reservation 17 (MP)

9. Medlemsavgifter m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2023/24:940 av Dzenan Cisija (S),

2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1694 av Aida Birinxhiku (S),

2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 8 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 13.

Reservation 18 (S, V)

Reservation 19 (C)

10. Grön skatteväxling

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 18,

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 12,

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 19 och

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 17.

Reservation 20 (C)

Reservation 21 (MP)

11. Förmånsbeskattning m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 33,

2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD),

2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C),

2023/24:2187 av Sten Bergheden (M),

2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 12 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6.

Reservation 22 (C)

Reservation 23 (MP)

12. Beskattning av sexuella tjänster

Riksdagen avslår motion

2023/24:2692 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C).

Reservation 24 (C, MP)

13. Personaloptioner

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2023/24:428 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6.

Reservation 25 (SD)

14. Personalvårdsförmåner

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:622 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2023/24:628 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

15. **Reseavdrag**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 40,
2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 7 och
2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V) yrkande 11.

Reservation 26 (SD)

Reservation 27 (V, MP)

16. **Avdrag för arbetsredskap m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:588 av Sten Bergheden (M),
2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist
(båda C) yrkande 1 och
2023/24:2145 av Saila Quicklund (M) yrkande 1.

Reservation 28 (C)

17. **Avdrag för pensions- och bosparande**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:394 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 8,
2023/24:2194 av Sten Bergheden (M) yrkande 3 och
2023/24:2518 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3.

Reservation 29 (SD)

18. **Omställningsavdrag m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:568 av Sten Bergheden (M),
2023/24:621 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:2261 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 8.

19. **Skattereform**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,
2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2023/24:1129 av Lars Beckman (M),
2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11,
2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5,
2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),
2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,
2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,
2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6,

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),
2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7,
2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1,
2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S),
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 och
2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14.

Reservation 30 (S)

Reservation 31 (SD)

Reservation 32 (V)

Reservation 33 (C)

Reservation 34 (MP)

Stockholm den 21 maj 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Fredrik Ahlstedt (M), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Patrik Karlson (L), Crister Carlsson (M), Patrik Björck (S) och Ulf Lindholm (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24. Motionsyrkandena handlar om jobbskatteavdrag, skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning, rut- och rotavdrag, gåvoskatteavdrag, grönt avdrag m.m., grön skatteväxling, avdrag för medlemsavgifter, förmåner, personaloptioner, beskattning av sexuella tjänster, personalvårdsförmåner, reseavdrag, avdrag för arbetsredskap, pensions- och bosparande, omställningsavdrag och skattereform.

Utskottets överväganden

Jobbskatteavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändringar i reglerna för jobbskatteavdrag.

Jämför reservation 1 (S) och 2 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att justera avtrappningen i jobbskatteavdraget för höginkomsttagare.

I kommittémotion 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 7 föreslås ett tillkännagivande om dels att ett nytt jobbskatteavdrag inte borde ha införts den 1 januari 2024, dels att jobbskatteavdraget ska trappas av på inkomster över 45 000 kronor i månaden för att vara helt utfasat på månadsinkomster över 100 000 kronor.

I motion 2023/24:601 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga att införa ytterligare ett jobbskatteavdrag.

I motion 2023/24:2080 av Johan Hultberg (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över jobbskatteavdragets utformning så att det inte ger incitament att höja kommunalskatten.

Bakgrund och gällande rätt

Jobbskatteavdrag

Den 1 januari 2007 infördes jobbskatteavdraget. Rätt till skattereduktionen har fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga och har arbetsinkomster. Även begränsat skattskyldiga med arbetsinkomster har i vissa fall rätt till skattereduktionen. Med arbetsinkomster avses i huvudsak sådana inkomster av anställning eller av annat förvärsarbete och av aktiv näringsverksamhet som närmare definieras genom hänvisningar till socialförsäkringsbalken. Bestämmelserna finns i 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Jobbskatteavdrag beräknas på lön t.o.m. året personen fyller 65. Från den 1 januari det år den skattskyldige fyller 66 får man istället det förhöjda jobbskatteavdraget (nuvarande nivå).

Jobbskatteavdraget räknas av mot den kommunala inkomstskatten. Ju högre kommunalskattesats desto större blir jobbskatteavdraget. Att skatte-sänkningen är större i högskattekommuner innebär att jobbskatteavdraget i viss utsträckning fungerar skatteutjämnande mellan kommuner. Även om

jobbskatteavdraget sänker skatten på den del av inkomsten som man endast betalar kommunalskatt på, påverkas inte de kommunala skatteintäkterna. Jobbskatteavdraget är nämligen en statligt finansierad skattereduktion som bokförs i statens budget. Kommunernas och landstingens skatteintäkter beräknas exklusive jobbskatteavdrag.

Jobbskatteavdragets storlek är som nämnts ovan beroende av om den skattskyldige har fyllt 65 år eller inte. För den som vid beskattningsårets ingång är yngre än 65 år utgår beräkningen av jobbskatteavdraget från arbetsinkomsten, prisbasbeloppet, grundavdraget och skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Den 1 januari 2024 infördes ett nytt jobbskatteavdrag. Det innebär att skattereduktion ges med ett belopp som motsvarar en större andel av arbetsinkomsterna än tidigare. Skattesänkningen riktas främst till heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster. Skattesänkningen blir som störst som andel av inkomsten vid en månadsinkomst om ca 38 500 kronor. Även i kronor räknat bör skattesänkningen uppgå till en månadsinkomst om ca 38 500 kronor. I genomsnitt minskar skatten med knappt 2 600 kronor per person och år.

Jobbskatteavdrag för äldre (personer över 66 år)

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år utgår ett jobbskatteavdrag för äldre. Jobbskatteavdraget för äldre är annorlunda utformat än det ordinarie jobbskatteavdraget. För denna grupp är beräkningen förenklad och utgår från arbetsinkomstens storlek. Någon koppling till prisbasbeloppet, grundavdraget eller skattesatsen för kommunal inkomstskatt finns alltså inte i beräkningen. Vid införandet var tanken att jobbskatteavdraget skulle vara högre för äldre för att ge dessa personer en starkare drivkraft att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Från den 1 januari 2023 gäller ett förstärkt jobbskatteavdrag för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Skattereduktion ges med ett belopp som motsvarar en större andel av arbetsinkomsterna än tidigare.

När jobbskatteavdraget för äldre infördes var skattesänkningen indexerad genom en koppling till prisbasbeloppet. I syfte att förenkla beräkningen togs dock kopplingen bort 2009 (prop. 2008/09:39). Det innebar att jobbskatteavdraget för äldre inte följde prisutvecklingen i samhället på samma sätt som det ordinarie jobbskatteavdraget. Det innebar även att nivåkillnaden mellan det ordinarie jobbskatteavdraget och jobbskatteavdraget för äldre riskerade att minska för varje år. För att komma till rätta med denna problematik ändrades jobbskatteavdraget för äldre från den 1 januari 2024 på så sätt att beräkningen åter kopplas till prisbasbeloppet. Den 1 januari 2024 infördes en indexerad i beräkningen av jobbskatteavdraget för äldre, och åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för denna grupp höjdes från 65 till 66 år.

Förhöjt grundavdrag

Det förhöjda grundavdraget är en extra skattelättnad som ges till dem som vid årets ingång har fyllt 66 år, dvs att man fyller 67 under året (åldersgränserna enligt nu gällande regelverk). Det förhöjda grundavdraget är egentligen ett eget avdrag som läggs på det vanliga grundavdraget. Åldersgränsen för när en person får det förhöjda grundavdraget ska följa riktåldern för pension.

Från och med år 2026 införs begreppet riktålder som närmast kan översättas till ”rekommenderad pensionsålder”, men börjar gälla sex år efter att den har blivit fastställd. År 2023, fastställdes riktåldern till 67 år och den börjar alltså gälla sex år senare, dvs 2029.

Den 1 januari 2024 sänktes skatten för pensionärer genom att det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång har fyllt 66 år förstärktes. I genomsnitt minskar skatten med ca 1 300 kronor per person och år.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om jobbskatteavdrag behandlades senast i betänkande 2022/23:SkU11 och i yttrande 2023/24:SkU1y. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att riksdagen den 29 november 2023 fastställde utgiftsramar och godkände inkomstberäkningar i statens budget för 2024 enligt regeringens förslag som bygger på en överenskommelse mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna.

Jobbskatteavdraget är en statlig skattereduktion som är direkt proportionell mot kommunalskatten och finansieras helt av staten. Skattereduktionen är utformad så att den är större i kommuner med högre kommunalskatt. Utskottet ser inte något skäl att ändra på detta. Utskottet avstyrker därmed motion 2023/24:2080 av Johan Hultberg (M).

Utskottet ställer sig bakom regeringens inriktning av skattepolitiken. Det har gjorts förändringar och förbättringar i reglerna om jobbskatteavdrag som trädde i kraft den 1 januari 2024. Utskottet anser därför inte att riksdagen behöver rikta ett tillkännagivande till regeringen om ytterligare förändringar i reglerna för jobbskatteavdraget. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet därmed motionerna 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 6, 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 7 och 2023/24:601 av Sten Bergheden (M).

Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om skatteskala, skattereduktion, grundavdrag, SINK-skatt, skatten för 57:-orna och gränspendlare. Jämför reservation 3 (S) och 4 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att man bör genomföra en rättvis skattesänkning för vanligt folk som inkluderar fler förvärvsinkomster jobbskatteavdrag som regeringen föreslagit. Skattesänkningen ska rikta sig mot låg- och medelinkomsttagare.

I motion 2023/24:1483 av Sofia Skönnbrink (S) föreslås ett tillkännagivande om att undersöka möjligheten att kompensera de individer som är direkt beroende av bilen i glesbygd med någon form av skatteavdrag.

I motion 2023/24:487 av Louise Meijer (M) föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga möjligheten att avskaffa den statliga inkomstskatten.

I motion 2023/24:1410 av Carl Nordblom (M) föreslås ett tillkännagivande om att man borde överväga förutsättningarna att skattebefria de första 500 000 kronorna som en svensk medborgare tjänar under sitt arbetsliv.

I motion 2023/24:2273 av Carl Nordblom (M) föreslås ett tillkännagivande om att man ska överväga möjligheterna att ändra den tid en artist, kulturutövare eller idrottsperson får vistas i Sverige innan den anses bosatt i landet och därmed förlänga den period som personen kan beskattas enligt A-SINK.

I motion 2023/24:2495 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga en uppföljning av hur de kunde uppstå ett misstag med skatten för årskull 1957 kunde ske som innebar att de inte omfattades av det förhöjda grundavdraget 2023.

I motion 2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör inrätta en haveriutredning om skattesveket mot 57:orna.

I motion 2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1 föreslås tillkännagivanden om att man bör säkra jämbördiga regler för gränspendlare vid uppsägning. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör förenkla skattesituationen efter covid-19 för arbetspendlare över landgränser. I yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att dubbelbeskattningen av pensioner för gränspendlare måste stoppas.

Bakgrund och gällande rätt

Grundavdrag

Grundavdrag är i praktiken den lägsta gräns där en inkomsttagare börjar betala inkomstskatt. Grundavdraget beräknas på summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet efter allmänna avdrag. Grundavdraget undantar en del av inkomsten från skatt och beräknas som olika andelar av ett prisbasbelopp beroende på inkomstintervall. Det är högre i vissa inkomstintervall, vilket syftar till att minska skatten för låg- och medelinkomsttagare.

Personer som vid årets ingång fyllt 66 år får genom ett särskilt tillägg ett högre grundavdrag än andra inkomsttagare, vilket är en kompensation för att pensioner inte omfattas av det s.k. jobbskatteavdraget.

Skiktgräns

Skiktgränsen är den fastställda inkomsten minskad med grundavdraget (=beskattningsbar förvärvsinkomst). Skiktgränsen räknas varje år upp med konsumentprisindex plus 2 procentenheter på den beskattningsbara inkomst som överstiger skiktgränsen är den statliga inkomstskatten 20 procent.

När skiktgränsen för statlig inkomstskatt infördes 1991 bestämdes att gränsen årligen skulle justeras med ett automatiskt verkande inflationsskydd. Självva utformningen, förändringen av konsumentprisindex plus 2 procentenheter, baserades på att de skattskyldiga skulle tillförsäkras ett reallöneskydd så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt låg på en enhetlig nivå (prop. 1989/90:110 s. 299 och 300). Genom åren har skiktgränsen både höjts och begränsats i förhållande till den ordinarie uppräknings som gäller för beskattningsåret.

Genom att riksdagen i november 2023 antog regeringens förslag till budgetproposition för 2024 (prop. 2023/24:1) beslutades att någon uppräknings av skiktgränsen för 2024 inte skulle göras. Skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 ligger därför kvar på samma nivå som för beskattningsåret 2023 och uppgår till 598 500 kronor.

Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden

Bestämmelsen om en skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden trädde i kraft den 1 december 2020 och tillämpades första gången för beskattningsåret 2020. Bestämmelsen innebär att fysiska personer som den 1 november året före beskattningsåret är folkbokförda i vissa uppräknade kommuner, främst i Norrland och nordvästra Svealand, har rätt till en skattereduktion med 1 675 kronor per år som räknas av mot den kommunala inkomstskatten.

57-orna – förhöjt grundavdrag

De pensionsrelaterade åldersgränserna i socialförsäkringsbalken och i angränsande trygghetssystem höjdes 2023 till 66 år och kommer att höjas till 67 år 2026 (prop. 2021/22:181, bet.2021/22:SfU25, rskr 2021/22:331). Höjningen av åldersgränserna förenades med övergångsbestämmelser som innebär att personer födda 1957 fortfarande har haft rätt att ta ut garantipension, bostadstillägg, inkomstpensionstillägg m.m. från 65 års ålder. På motsvarande sätt finns övergångsbestämmelser för lagändringen 2026 som innebär att personer födda 1959 fortfarande kommer att ha rätt att ta ut garantipension, bostadstillägg, inkomstpensionstillägg m.m. från 66 års ålder. Samtidigt med ändringarna i socialförsäkringsbalken höjdes åldersgränsen i inkomstskattelagen (1999:1229) för att göra det möjligt att ta del av det förhöjda grundavdraget. År 2023 höjdes åldersgränsen från 65 till 66 år och från och med 2026 höjs åldersgränsen från 66 till 67 år (prop. 2021/22:181, bet.2021/22:SfU25, rskr 2021/22:331). Då åldersgränsen gäller åldern vid beskattningsårets ingång innebär ändringen att personer födda 1957 har rätt till förhöjt grundavdrag först 2024 och personer födda 1959 först 2027. Den 1 juli 2024 införs nya regler som syftar till att korrigera lagstiftningen och att kompensera de personer som har blivit missgynnade och också se till att framtida ändringar genomförs samtidigt i båda systemen.

Begränsat och obegränsat skattskyldiga i Sverige

För fysiska personer finns det i 3 kap. 3 § IL tre fristående kriterier för att vara obegränsat skattskyldig i Sverige. Dessa kriterier är *bosatt i Sverige*, *stadigvarande vistelse i Sverige* och *väsentlig anknytning till Sverige*. Obegränsad skattskyldighet innebär att man är skattskyldig i Sverige för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet. Det finns dock undantag från skattskyldigheten såväl i intern rätt, t.ex. sexmånadersregeln, som i skatteavtal. Enligt praxis är stadigvarande vistelse i princip en sammanhängande tidsperiod på sex månader eller mer här i landet (prop. 2004/05:19 s. 30). Vistelsetiden beräknas utan hänsyn till årsskiften. Det spelar ingen roll varför vistelsen i Sverige har blivit stadigvarande eller vad man gör i Sverige.

Begränsat skattskyldiga är fysiska personer som inte är bosatta i Sverige eller som inte stadigvarande vistas här och inte heller har väsentlig anknytning hit d.v.s. de som inte är obegränsat skattskyldiga.

Begränsad skattskyldighet innebär att endast vissa inkomster, som har anknytning till Sverige, beskattas här (källstatsprincipen). Dessa bestämmelser har utformats så att de i stor utsträckning överensstämmer med skatteavtalens regler om fördelning av beskattningsrätten.

SINK och A-SINK

Inkomster från Sverige och vissa andra inkomster, som uppstår av fysiska personer som är bosatta utomlands beskattas enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta den s.k. SINK-lagen. Med bosatt

utomlands avses en fysisk person som är *begränsat skattskyldig* enligt inkomstskattelagen, förkortad IL. Särskild inkomstskatt tas ut med 25 procent av de skattepliktiga inkomsterna. Den skattskyldige får inte göra några avdrag från inkomsterna. Inte heller får skattereduktion räknas av mot skatterna. Den skattskyldige behöver inte deklarerat inkomsterna eftersom skatten är definitiv.

A-SINK är fråga om skatteavdrag på ersättning till en begränsat skattskyldig artist eller idrottsutövare eller till ett utländskt artistföretag. Begränsat skattskyldiga är fysiska personer som inte är bosatta i Sverige eller som inte stadigvarande vistas här och inte heller har väsentlig anknytning hit d.v.s. de som inte är obegränsat skattskyldiga.

Den som är begränsat skattskyldig beskattas enligt reglerna i SINK, A-SINK, Kupongskattelagen (KupL) eller i 3 kap. 18–20 §§ IL.

En kontant ersättning eller annan ersättning som en artist, idrottsman eller ett artistföretag får är skattepliktig inkomst om följande förutsättningar är uppfyllda:

- Ersättningen kommer från Sverige.
- Det är en ersättning för artistisk eller idrottslig verksamhet.
- Verksamheten bedrivs i Sverige eller på ett svenskt fartyg.

Även förskott av en sådan ersättning är skattepliktiga (7 § första stycket A-SINK). Ersättningen ska komma från Sverige. Även sådan ersättning som en utländsk arrangör ger ut till en utländsk artist eller ett artistföretag för artistisk verksamhet i Sverige ska anses som ersättning som kommer (uppbärs) från Sverige (prop. 1990/91:159 s. 30).

Till artistisk verksamhet räknas personligt framträdande inför publik eller vid ljud- eller bildupptagning med sång, musik, dans, teater, cirkus eller liknande (3 § A-SINK). Endast den som framträder med artistisk verksamhet på t.ex. en scen omfattas av A-SINK. Det innebär att exempelvis scenpersonal, tekniska biträden, regissörer och koreografer inte omfattas. För sådana personer blir i stället SINK aktuell.

Öresundsavtalet

Öresundsavtalet från 2003 reglerar främst beskattningen av de som pendlar över Öresund. Genom det nuvarande avtalet får gränspendlare möjlighet att i viss utsträckning arbeta hemifrån och att beskattas i det land där arbetet normalt utförs. Kopplat till dessa regler finns också en kompensationsordning, som innebär att kompensation på ömsesidig basis betalas för det faktum att pendlarna inte beskattas i sina hemkommuner.

Av budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 s. 240) framgår bl.a. att regeringen under mars 2020 tog kontakt med den danska regeringen i syfte att förbereda en eventuell omförhandling av Öresundsavtalet och under hösten 2021 återupptogs arbetet där behov av att utvidga utjämningsordningens omfattning har lyfts fram från den svenska regeringens sida. Frågan ingår nu som en del i ett förslag om en vidare översyn av 2003 års avtal.

Den 6 maj 2024 presenterade Sveriges och Danmarks finansministrar i ett pressmeddelande bl.a. följande:

Sverige och Danmark har nu nått en förhandlingsöverenskommelse om ett nytt Öresundsavtal. Syftet är främst att förenkla för gränspendlare och deras arbetsgivare och därmed få en bättre fungerande arbetsmarknad i Öresund. Ambitionen är att underteckna avtalet så fort som möjligt så att det kan träda kraft 2025.

- - -

Genom överenskommelsen att uppdatera Öresundsavtalet, anpassas det till dagens arbetsmarknad. Personer som normalt pendlar över Öresund ska under mer flexibla former kunna utföra en del av sitt arbete i sitt bopärlingsland, utan förändrad beskattningssituation. Denna flexibilitet ska även vara tillgänglig för offentligt anställda, vilket nu inte är fallet.

- - -

Kompensationsordningen kommer fortsättningsvis även att omfatta kompensation för offentligt anställda som inte betalar inkomstskatt i sin hemkommun, vilket nu inte görs. Det kommer att ge en ökad nettokompensation till Sverige.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skiktgräns, förhöjt grundavdrag och gränspendlare behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen godkände den 29 november 2023 regeringens förslag till budgetproposition för 2024 (prop. 2023/24:1). Regeringen uttalade i propositionen att man med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget och regeringens prioritering att bekämpa inflationen ansåg att det var viktigt att få till en återhållsam och finansierad budget. Bland annat antogs förslaget att man skulle pausa uppräkningsen av skiktgränsen för 2024. Att pausa uppräkningsen innebär att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt återgår till en nivå som är mer i linje med hur det har sett ut historiskt.

Höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet och i skattelagstiftningen har inneburit att två åldersgrupper, personer födda 1957 respektive personer födda 1959, hamnar i en situation där de behandlas som pensionärer i det ena systemet men inte i det andra. För att komma till rätta med denna skillnad har regeringen lämnat propositionen Vissa förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag till riksdagen. Förslagen i propositionen behandlades i betänkande 2023/24:SkU25 och bifölls av riksdagen den 29 maj 2024. Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2024. Ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år senareläggs till den 1 januari 2027. Beslutet innebär att för personer födda 1957 ges en kompensation som i möjligaste mån motsvarar storleken på den skattelättnad som det förhöjda grundavdraget innebär.

Kompensationen är skattefri och betalas ut via skattekontot under 2024. För personer födda 1959 senareläggs ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget med ett år, från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2027. På så sätt kommer personer födda 1959 att ha rätt till förhöjt grundavdrag fr.o.m. 2026. Utskottet finner därmed att regeringen har korrigerat de felaktigheter som uppkom genom den tidigare lagstiftningsändringen. Utskottet anser därför inte att det finns behov av något tillkännagivande om ytterligare uppföljning eller utredning. Utskottet avslår motionerna 2023/24:2495 av Sten Bergheden (M) och 2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD).

Utskottet noterar att regeringen nu nått en förhandlingsöverenskommelse med Danmark om ett nytt Öresundsavtal som är tänkt att träda i kraft under 2025. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1, 4 och 8.

Utskottet har i ett tidigare ställningstagande ansett att skattesänkningar ska utformas för att öka sysselsättningen och tillväxten i hela landet och inte medges utifrån en geografisk grund. Sådana särlösningar leder till en asymmetri i skattesystemet och står i strid med principen om ett likabehandlande skattesystem. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt ställningstagande och avstyrker motion 2023/24:1483 av Sofia Skönnbrink (S).

Utskottet noterar att regeringen fortsätter med sitt reformarbete att genomföra lägre skatt på arbete för framför allt låg- och medelinkomsttagare bl.a. genom skatteförslag som remitteras inför höstens budgetförhandlingar. Vidare har regeringen i 2024 års ekonomiska vårproposition – Förslag till riktlinjer (prop. 2023/24:100) – uppgett att den ska verka för att skatten på arbete ska bli lägre och att incitamentet att jobba ska bli starkare, inom ramen för hållbara offentliga finanser. Den statliga skatten ska minska om det finns ett finansiellt utrymme. Utskottet ställer sig bakom regeringens inriktning av skattepolitiken. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 5, 2023/24:487 av Louise Meijer (M), 2023/24:1410 av Carl Nordblom (M) och 2023/24:2273 av Carl Nordblom (M).

Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning.

Jämför reservation 5 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att man bör införa en förstärkt skattereduktion för personer med sjuk- och aktivitetsersättning.

I kommittémotion 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att skatteklyftan ska slutas för alla inkomster t.ex. sjuk- och rehabiliteringsersättning, a-kassa och föräldraförsäkring.

I motion 2023/24:1707 av Teresa Carvalho m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur en enhetlig beskattning av förvärvsinkomster kan åstadkommas så att man tar bort den orättvisa skatten för personer som uppstår sjuk- och aktivitetsersättning.

I motion 2023/24:1727 av Eva Lindh m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att avskaffa den orättvisa skatteklyftan för personer med sjuk- och aktivitetsersättning.

Bakgrund och gällande rätt

En skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning infördes 2018. Den 1 januari 2022 höjdes skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning. Det ska enligt regeringen i princip motsvara hur jobbskatteavdraget beräknas med undantagen att det inte finns nivåer för skattereduktionens storlek för underlag som överstiger 8,08 prisbasbelopp och att skattereduktionen alltid ska uppgå till minst 4,5 procent av underlaget, multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning behandlades i betänkande 2022/23:SkU11 och i yttrande 2023/24:SkU1y. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning förstärktes den 1 januari 2022. Förstärkningen utformades så att reduktionen så långt som möjligt skulle motsvara jobbskatteavdraget och ta bort skillnaden i beskattning mellan en sådan ersättning och arbetsinkomster. Utskottet noterar att t.ex. garantipensionen, sjuk- och aktivitetsersättningen och andra delar av ersättningssystemen indexeras. Det är fortfarande så att den som har sjuk- och aktivitetsersättning har en lägre inkomst, men man har ändå kompenserats i viss mån för inflationen.

Utskottet noterar också att regeringen fortsätter att arbeta på att dämpa inflationen och för att stötta hushåll som har det svårt särskilt under den nuvarande lågkonjunkturen. Förutom de indexeringar som sker har regeringen t.ex. förlängt det förhöjda bostadsbidraget. Vidare har skatter sänkts, t.ex. på drivmedel, och genom förändring av reduktionsplikten. Allt detta kommer att underlätta för hushåll, både för dem som arbetar och för dem som inte arbetar eller inte kan arbeta.

Utskottet finner därmed inte skäl att i nuläget ställa sig bakom några förändringar och avstyrker samtliga motioner.

Husavdrag (rut- och rotavdrag)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändringar i systemet för husavdrag.

Jämför reservation 6 (S), 7 (SD), 8 (V), 9 (C) och 10 (MP) samt särskilt yttrande 1 (SD).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att man överväga möjligheten att införa ett rotavdrag för reparationer i syfte att göra återbruk mer gångbart.

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en tillfällig justering av subventionsgraden i det ordinarie rotavdraget till förmån för ett förhöjt särskilt rotavdrag för energieffektivisering och klimatinvesteringar.

I kommittémotion 2023/24:409 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att hyresrätten har en stor funktion på bostadsmarknaden på flera sätt. Dock är underhållet i stora delar av hyresbeståndet i dag kraftigt eftersatt. Samtidigt finns ett stort behov av att kunna erbjuda lägenheter med rimliga hyror. Förutsättningarna att verka för ett mer kontinuerligt underhåll av fastigheterna behöver därför ses över, och ett rotavdrag bör ingå. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att utreda

möjligheten att införa rotavdrag för byggnader av kulturhistoriskt värde. I kommittémotion 2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att man bör utreda skattevillkoren för renovering av flerbostadshus för att verka för ett mer kontinuerligt underhåll av fastigheterna, och ett rotavdrag bör ingå i översynen. I yrkande 9 föreslås att man utreder en förbättring av skattevillkoren för renovering och underhåll av kulturhistoriska byggnader.

I kommittémotion 2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda vilka tjänster som ska berättiga till avdrag för rut- och rotarbeten samt förebygga missbruk av dessa avdrag.

I kommittémotion 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att man bör avskaffa det s.k. rutavdraget. I yrkande 10 föreslås att det förslag som fanns i budgetpropositionen för 2024 om höjt tak för rotavdrag och sloandet av ett gemensamt tak för rut- och rotarbeten inte bör genomföras.

I kommittémotion 2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att överväga kompletteringar av rutavdraget som är särskilt riktat mot äldre.

I kommittémotion 2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38 föreslås ett tillkännagivande om att utreda ett ”ritavdrag” för arkitekter riktat mot att tillskapa nya bostäder eller nya rum, energieffektivisera eller på annat sätt skapa miljömässig nytta.

I motion 2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) yrkas att man bör utreda hur ett rotavdrag för uppvisad miljövinster i sitt boende kan konstrueras för maximal klimatnytta.

I motion 2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att utvidga rutavdraget till att även innefatta hjälp med transporter.

I motion 2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheterna att införa ett rotavdrag för reparationer och säkerhetshöjande åtgärder på fordon.

I motion 2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C) föreslås ett tillkännagivande om att man utreda förutsättningarna för att möjliggöra rotavdrag för renovering av fönsterbågar som avlägsnas från en byggarbetsplats och renoveras i ett snickeri eller måleri.

I motion 2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att man överväga över möjligheten att utvidga rotavdraget till att även omfatta avloppsanläggningar.

I motion 2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda förutsättningarna för att utöka rotavdraget till 50 procent av arbetskostnaden.

Bakgrund och gällande rätt

Rutavdraget infördes den 1 juli 2007. Det följdes av rotavdraget, som infördes den 8 december 2008. Det rotavdrag som då infördes var en permanent åtgärd för att minska svartarbete och öka arbetsutbudet (främst köparnas arbetsutbud). Tidigare hade rotavdrag använts periodvis som tillfällig konjunkturåtgärd.

Rotavdrag lämnas för reparationer, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. Rutavdrag lämnas bl.a. för enklare städarbete eller annat rengöringsarbete, flyttstädning som utförs i bostad, häck- och gräsklippning, krattning och ogräsrensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på en tomt eller i en trädgård i nära anslutning till bostaden. Vidare ingår barnpassning som inte i mer än ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader. Även bankbesök och besök vid en vårdcentral eller andra liknande ärenden kan omfattas. Sedan den 1 januari 2021 omfattar husavdraget (gemensam benämning för rot- och rutavdraget) flera nya tjänster som ger rätt till rutavdrag. Avdraget har breddats till att omfatta tvätt-, flytt-, hämtnings- och trygghetstjänster.

Husavdraget ges genom skattereduktion och omfattar bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt. Det omfattar inte kostnader för material, utrustning och resor.

Enligt gällande regler får rotavdraget och rutavdraget sammanlagt uppgå till 75 000 kronor per person och år. Rotavdraget får dock högst vara 50 000 kronor per år.

Riksdagen har beslutat att ändra reglerna för husavdrag i enlighet med förslag från regeringen. Bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2024 och upphör att gälla vid utgången av december 2024. De nya reglerna innebär att taket under beskattningsåret 2024 ska vara 75 000 kronor per person för rotavdraget och 75 000 kronor per person för rutavdraget. Fram till den 30 juni 2024 ska dock högst 50 000 kronor få användas för rotavdrag och högst 75 000 kronor sammanlagt för rot- och rutavdrag.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om olika ändringar av rut- och rotavdrag behandlades i betänkande 2022/23:SkU11 och i yttrande 2023/24:SkU1y. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Det huvudsakliga syftet med rotavdraget är att minska svartarbetet och öka arbetsutbudet. För att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn kommer taket för rotavdraget att höjas tillfälligt under 2024. Reglerna träder i kraft den 1 juli 2024. Förslaget innebär också att rot- och rutavdraget ska ha separata tak under 2024, vilket medför att rotavdraget inte begränsas av att

någon har köpt rotarbete. Åtgärden förväntas öka efterfrågan på rotarbete under en tid då efterfrågan på övriga bygg- och anläggningsarbeten minskar. På så sätt kan produktionen och sysselsättningen i byggsektorn till viss del upprätthållas.

Rutavdraget ska utformas på ett sådant sätt att efterfrågan ökar på tjänster som bidrar till ökad sysselsättning för personer med svagare anknytning till arbetsmarknaden. Utskottet konstaterar även att rutavdraget som utgångspunkt inte ska omfatta tjänster som kräver särskild utbildning eller avancerad teknisk utrustning. Rutavdraget har utökats med nya tjänster i omgångar sedan det infördes den 1 juli 2007. Avdraget breddades så sent som den 1 januari 2021 med flera nya rut-tjänster som tvätt-, flytt, hämtnings- och trygghets-tjänster.

Skattereduktionen för rotarbete ska riktas till den som har det egentliga underhållsansvaret för sin bostad. I linje med detta avses därför med rotarbete reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av ett småhus, en ägarlägenhet eller en bostadsrätt som ägs respektive innehas av den som ansöker om skattereduktion. Utskottet ser inte något skäl att ändra omfattningen av husavdraget i denna del. Utskottet avstyrker motionerna 2023/24:409 yrkandena 6 och 9, 2023/24:1656 yrkandena 8 och 9 och 2023/24:1658 yrkande 6.

Utskottet anser att det är viktigt att bejaka klimatomställningen och ser positivt på den förstärkning av det gröna avdraget vid installation av solceller som började gälla den 1 januari 2023. Det är viktigt att utreda och ta fram förslag som under en övergångsperiod kan ge hushåll extra incitament att minska sin elförbrukning. Regeringen lämnade i budgetpropositionen för 2023 förslag om ett nytt stöd de kommande tre åren för att främja energieffektivisering i småhus genom en höjning av anslaget Insatser för energieffektivisering. Stödet är ett investeringsbidrag till konverteringsåtgärder från direktverkande el eller gas som uppvärmningssystem till andra system som leder till minskad energianvändning och minskat effektbehov. Investeringsbidraget ges också till klimatskärmsåtgärder såsom fasad- och vindisolering samt byte av fönster och dörrar i det fall småhuset har direktverkande el eller gas till uppvärmning. Utskottet anser därmed inte att det finns skäl att lämna ett tillkännagivande till regeringen om att lämna ytterligare stöd för klimatåtgärder inom ramen för rotavdraget. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12, 2023/24:901 yrkande 38 och 2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Utskottet finner inte heller i övrigt, med hänsyn till det som anförs ovan något skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen om ytterligare förändringar av omfattning eller att på andra sätt slopa eller förstärka rut- och rotavdraget. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C), 2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M), yrkandena 9 och 10, 2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M), 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V), 2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD), 2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li

Sjölund (båda C), 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16 och 2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27.

Husavdrag för arbete utomlands

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att ta bort möjligheten till avdrag för rut- och rotarbete utomlands.

Jämför reservation 11 (S, V, MP) och 12 (C).

Motionerna

I motion 2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkande 1 föreslås tillkännagivanden om att verka för en ändrad lagstiftning för att förhindra att skatteavdrag för rot- och rotarbeten tillämpas för arbeten utomlands. I yrkande 2 föreslås att regeringen också bör verka inom EU för att nationella avdrag och skatteavdrag ska kunna tillämpas enbart inom det egna landet.

I motion 2023/24:1242 av Martina Johansson (C) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning för att ta bort rätten att göra rotavdrag för fastigheter utanför Sveriges gränser.

Bakgrund och gällande rätt

Rutavdraget infördes den 1 juli 2007. Det följdes av rotavdraget, som infördes den 8 december 2008. Det rotavdrag som då infördes var en permanent åtgärd för att minska svartarbete och öka arbetsutbudet (främst köparnas arbetsutbud). Tidigare hade rotavdrag använts periodvis som tillfällig konjunkturåtgärd.

Rotavdraget och rutavdraget får sammanlagt uppgå till 75 000 kronor per person och år. Rotavdraget får dock högst vara 50 000 kronor per år. Den 1 juli 2024 införs en tillfällig höjning av takbeloppet som gäller till utgången av 2024.

Av propositionen om husavdraget som lämnades när regelverket infördes (prop. 2006/07:94 Skattelättnader för hushållstjänster m.m.) framgår att det med största sannolikhet skulle strida mot EU:s regler om fri rörlighet om skattereduktionen endast skulle omfatta tjänster som utförs inom Sverige. Det konstateras dock att det är möjligt att begränsa lagen om skattereduktion till hushållstjänster som utförs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Vidare framgår av propositionen att regeringen mot denna bakgrund föreslog att även bostaden ska vara belägen inom detta område.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att husavdraget är utformat för att uppfylla EU:s regler om fri rörlighet och därför inte kan begränsas till arbete som utförs i Sverige.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 och 2023/24:1242 av Martina Johansson (C).

Utbetalningssystemet för husavdraget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändring i reglerna för utbetalningssystemet för husavdraget.

Jämför reservation 13 (V, MP).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att företag som begär en utbetalning från Skatteverket inom ramen för rotsystemet även ska lämna uppgift om vilka arbetstagare som har utfört arbetet.

Bakgrund och gällande rätt

Rutavdraget infördes den 1 juli 2007. Det följdes av rotavdraget, som infördes den 8 december 2008. Det rotavdrag som då infördes var en permanent åtgärd för att minska svartarbete och öka arbetsutbudet (främst köparnas arbetsutbud). Tidigare hade rotavdrag använts periodvis som tillfällig konjunkturåtgärd.

Den s.k. fakturamodellen infördes den 1 juli 2009. Det här är det vanligaste sättet att få rotavdrag och rutavdrag. Den innebär att för att få en skattereduktion ska en privatperson som köper hushållsarbete av den som har F-skattsedel komma överens med utföraren om att betalning endast ska göras med den del av den angivna arbetskostnaden som inte omfattas av skattereduktionen för husarbete. Utföraren får begära utbetalning från Skatteverket med den del av arbetskostnaden (inklusive mervärdesskatt) som köparen inte har betalat. Detta belopp utgör köparens skattelättnad och tillgodoräknas honom eller henne som preliminär skattereduktion. Förfarandet innebär att köparen får skattelättnaden direkt vid köpet. Datumet då köparen betalar fakturan styr vilket år som rotavdraget eller rutavdraget hamnar på.

Den 1 januari 2015 skärptes reglerna för fakturamodellen i syfte att förbättra dess funktion. Det underlag som lämnas i samband med att en utförare begär utbetalning från Skatteverket ska innehålla uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material samt vilken typ av arbete som har utförts. En begäran om utbetalning ska endast kunna lämnas elektroniskt. Utbetalning

ska vidare endast kunna göras till utförarens konto. Betalningssäkring ska kunna tillämpas för att säkerställa återbetalning enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. Kommunikeringsbestämmelsen i den lagen anpassas till det nya skatteförfarandet.

Pågående arbeten

Skatteförfarandeutredningen

Regeringen tillsatte i juni 2022 en utredning för att motverka fusk och arbetslivskriminalitet bl.a. för arbete som medger rut- och rotavdrag (dir. 2022:68). En särskild utredare ska se över uppgifterna på individnivå i arbetsgivardeklarationen. Utredningen har i direktivet uppdraget att bl.a. se över regelverket för rut och rot. I samband med detta finns behov av en bedömning av om, och i så fall hur, hårdare krav bör ställas på företag som vill utföra rot- och rutarbeten samt om, och i så fall hur, företag som missköter sig, t.ex. genom att bryta mot föreskrifter, regler och lagar, ska kunna uteslutas från möjligheten att erbjuda avdragsgilla rot- och rutarbeten. Inom ramen för detta bör frågan om kollektivavtal som särskilt kvalificeringskrav undersökas.

Frågorna om rot- och rutarbeten ska redovisas senast den 30 augusti 2024.

Utskottets ställningstagande

Reglerna om rot- och rutavdrag har funnits i många år. Utskottet instämmer i att stora skattefinansierade reformer som rot och rut bör ses över med jämna mellanrum. Det pågår dock för närvarande ett utredningsarbete genom den utredning som tillsattes 2022 (Skatteförfarandeutredningen). I direktivet uttrycks att det i olika sammanhang finns oro för en ökning av rot- och rutarbeten som på ytan ser ut att utföras enligt gällande regelverk och därmed möjliggör avdrag men där oegentligheter finns i företagsledet, t.ex. i form av fusk med löner, sociala avgifter och anställning av illegal arbetskraft eller att arbetsgivaren inte följer arbetsrättsliga regler. Fusk och fel minskar den konkurrensutjämnande effekten av reduktionen och gör det svårt för konsumenter att välja företag som följer reglerna. Utredningen ska lämna sitt betänkande i augusti 2024. Utskottet vill inte föregripa det pågående arbetet och avstyrker därmed motion 2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 17.

Gåvoskatteavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i reglerna för gåvoskatteavdrag.

Jämför reservation 14 (SD) och 15 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:361 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2–5 föreslås ändringar i reglerna för gåvoskatteavdrag. I yrkande 2 föreslås tillkännagivanden om att regeringen bör utreda en höjning av taket för beloppsgränsen för gåvor till ideell verksamhet. I yrkande 3 anförs att det också bör utredas hur juridiska personer ska kunna få skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet. I yrkande 4 anförs att regeringen bör utreda hur fler allmännyttiga ändamål ska kunna omfattas av regelverket om skattereduktion för gåvor. I yrkande 5 föreslås att regeringen utreder en förenkling av administrationen för mottagarna inom det nämnda regelverket.

I motion 2032/24:1237 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C) föreslås ett tillkännagivande om att man bör undersöka förutsättningarna för att utöka och bredda skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer.

I motion 2023/24:1602 av Niels Paarup-Petersen (C) föreslås ett tillkännagivande om att det finns ett behov av att möjliggöra skattereduktion för gåvor till kulturen.

Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2012 infördes en skattereduktion för penninggåvor till ideell verksamhet. Skattereduktionen var 25 procent och uppgick till högst 1 500 kronor för ett beskattningsår. Skattereduktionen slopades den 1 januari 2016. Den 1 juli 2019 återinfördes skattereduktionen. Riksdagen sa den 24 november 2021 ja till utgiftsramar och inkomstberäkningar i statens budget för 2022 enligt ett gemensamt förslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna. Riksdagen sa bl.a. ja till att avdragsrätten för gåvor skulle utökas från den 1 januari 2022. För gåvor som lämnas efter den 31 december 2021 gäller att skattereduktionen uppgår till 25 procent av gåvobeloppet och som får vara högst 3 000 kronor för ett beskattningsår. För att skattereduktionen ska beviljas ska vissa förutsättningar vara uppfyllda:

- Gåvomottagaren måste vara godkänd av Skatteverket innan gåvan lämnas.
- Det är organisationen som själv ansöker om att bli godkänd gåvomottagare.
- Organisationsformen ska vara stiftelse, ideell förening eller registrerat trossamfund som är inskränkt skattskyldigt.

- Organisationen ska främja ett godkänt ändamål eller bedriva en sådan verksamhet, och gåvor som kommer in till gåvomottagaren och som är grund för skattereduktion för givaren ska användas för något av ändamålen social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om ändringar i reglerna för skattereduktion för gåva till ideell verksamhet behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det arbete som utförs av civilsamhällets organisationer är viktigt, inte minst i kristider. Utskottet konstaterar att avdragsrätten för gåvor utökades så sent som den 1 januari 2022.

Sedan 2023 avsätter regeringen också 20 miljoner kronor årligen för att möjliggöra en långsiktig finansiering av Bris nationella stödlinje för barn.

Under 2023 påbörjade regeringen också en treårig gemenskapssatsning där regeringen prioriterar arbete för att bryta och förebygga ofrivillig ensamhet och isolering. Satsningen beräknas uppgå till 300 miljoner kronor per år under perioden 2023–2025 och innebär bl.a. att Socialstyrelsen har fått uppdraget att fördela statsbidrag till det civila samhället och trossamfunden för insatser som ska bryta ofrivillig ensamhet.

Utskottet ser positivt på de stöd som ska lämnas under perioden 2023–2025. Utskottet noterar att det vid införandet av skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet anfördes att risken för fusk och missbruk var påtaglig men att den kunde begränsas något genom att beloppen liksom antalet mottagare och ändamål hölls nere. Utskottet är därmed inte berett att stödja förslag om ändringar i reglerna för gåvoskatteavdrag och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

Grönt avdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändring i reglerna för grönt avdrag m.m.

Jämför reservation 16 (C) och 17 (MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att undersöka hur alla kan ges möjlighet att vara med och spara på såväl elräkningen som klimatet genom att

energibesparingar inkluderas i ett utvidgat grönt avdrag och med införande av klimatkrediter.

I kommittémotion 2023/24:2453 av Richard Nordin m.fl. (C) yrkande 91 föreslås ett tillkännagivande om att undersöka möjligheten att ge en skattereduktion till personer som äger andelar i mindre solcellsanläggningar på flerfamiljshus.

I kommittémotion 2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 88 föreslås ett tillkännagivande om att stärka stödet för att konvertera fordon till mer hållbar framdrift genom att inkludera det i det gröna avdraget.

I kommittémotion 2023/24:1527 av Linus Lakso m.fl. (MP) yrkandena 13, 17 och 40 föreslås tillkännagivanden om grönt avdrag. I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att sänka skatten på andelsägande av solenergi för boende i flerbostadshus. I yrkande 17 föreslås att småskalig solvärme införlivas i det gröna avdraget och i yrkande 40 föreslås att laddboxar som installeras genom det gröna teknikavdraget och uppfyller standarden ISO 15118 ska få avdrag på 75 procent.

I motion 2023/24:1792 av Niels Paarup-Petersen (C) föreslås ett tillkännagivande om att införa av ett blått avdrag för att skapa ekonomiska incitament för medborgarna att investera i vattenbaserade tekniker.

I motion 2023/24:1794 av Rickard Nordin (C) föreslås ett tillkännagivande om att man ska se över årsskiftesproblematiken kring det gröna avdraget.

Bakgrund och gällande rätt

Grönt avdrag

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktion för installation av grön teknik. Om en fysisk person ska installera grön teknik kan skattereduktion ges för kostnaden för arbete och material. Det gäller installationer som påbörjats, betalats och slutförts tidigast den 1 januari 2021. Det fungerar på liknande sätt som husavdraget, men det är en egen skattereduktion. Avdraget görs direkt på fakturan från företaget som utför installationen. Företaget begär sedan utbetalning från Skatteverket. Skattereduktionen får för ett beskattningsår uppgå till högst 50 000 kronor.

Skattereduktion för grön teknik ges för följande:

- Installation av nätanslutet solcellssystem.
- Installation av system för lagring av egenproducerad elenergi.
- Installation av laddningspunkt till elfordon.

Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material. Installationen ska förse den aktuella bostaden med el.

Skattereduktionen ersatte stödet till fysiska personer enligt förordningen om statligt stöd till solceller, förordningen om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi och förordningen om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon. Underlaget för skattereduktionen för installation av grön teknik utgörs av utgifter för material och arbete.

Skattereduktion för installation av grön teknik ges med 50 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon.

Sedan den 1 januari 2023 gäller en förstärkt skattereduktion för installation av solceller (prop. 2022/23:15, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51). Skattereduktion för installation av solceller höjdes då från 15 procent till 20 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna.

Skattereduktion för förnybar el

Särskilda skatteregler gäller för den som producerar förnybar el genom att t.ex. installera solceller på sin privatbostadsfastighet och leverera el till elnätet. Om anläggningens installerade topp effekt ligger lägre än 500 kilowatt betalas ingen energiskatt på el. Före den 1 juli 2021 var effektgränsen 250 kilowatt.

Med förnybar el menas främst el som framställs från sol, vind och vatten. Det vanligaste för privatpersoner är att installera solceller på fastigheten.

Den el som inte förbrukas av ägaren till mikroproduktionsanläggningen, dvs. överskottselen, är skattepliktig om den matas in på elnätet och ersättning betalas till elhandlare. Från ersättningen får man göra det schablonavdrag på 40 000 kronor som dras av från de totala inkomsterna för varje privatbostad och som t.ex. kan vara inkomster av uthyrning och försäljning av produkter från privatbostaden. Om de totala inkomsterna från privatbostaden är mer än 40 000 kronor blir mellanskillnaden mellan den totala inkomsten och 40 000 kronor skattepliktig som inkomst av kapital.

Skattereduktionen medges för det antal kilowattimmar som matas in på elnätet under förutsättning att det är framställning av förnybar el och anläggningen uppfyller vissa villkor. Underlaget för skattereduktion är det antal kilowattimmar som matas in på elnätet. Underlaget kan aldrig bli större än det antal kilowattimmar som tagits ut i anslutningspunkten. Underlaget får inte överstiga 30 000 kilowattimmar, vare sig per person eller per anslutningspunkt.

Skattereduktionen uppgår till underlaget multiplicerat med 60 öre. Skattereduktionen kan därmed högst uppgå till 18 000 kronor per år (30 000 kilowattimmar x 60 öre).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om ändringar i reglerna om grönt avdrag behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktion för installation av grön teknik. Skattereduktionen ersätter det tidigare statliga stödet till solceller, bidraget till lagring av egenproducerad elenergi och bidraget till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon.

Regeringen remitterade den 22 januari 2024 promemorian Underlättande av förskotts betalning vid skattereduktion för installation av grön teknik. Enligt förslaget ska utförarens begäran om utbetalning ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet slutbetalades. En begäran om skattereduktion för installation av grön teknik ska göras i köparens inkomstdeklaration för det beskattningsår då utgifterna för installation av grön teknik har slutbetalats. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Utskottet anser att det är viktigt att bejaka åtgärder för att hantera klimatomställningen och ser positivt på införandet av skattereduktionen för installation av grön teknik. Mot bakgrund av att stödet nyligen införts och att årsskiftesproblematiken är under beredning anser utskottet att det inte finns någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om förändringar eller utvärdering av stödet. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet samtliga motioner.

Medlemsavgifter m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i avdragsrätten för medlemsavgifter m.m.

Jämför reservation 18 (S, V) och 19 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att införa ett landsbygdsavdrag för de som är medlemmar i en samfällighet som förvaltar gemensamma anläggningar på landsbygden där man inte kan ta del av kommunal service. Avdraget bör kunna göras i deklarationen precis som för t.ex. fackföreningsavgift.

I kommittémotion 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att man bör införa en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter. I motion 2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheterna att införa en avdragsrätt för medlemskap i fackliga organisationer. I motion 2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att man bör se över

möjligheten att återinföra skattereduktionen för fackföreningsavgift. I motion 2023/24:940 av Dzenan Cisiya (S) föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga återinförandet av avdragsrätten för fackföreningsavgifter. Även i motion 2023/24:1694 av Aida Birinixhiku (S) föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga möjligheterna att återinföra en skattereduktion för fackföreningsavgift.

I motion 2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S) föreslås ett tillkännagivande om att a-kasseavgiften och fackföreningsavgiften bör göras avdragsgilla eller att skattereduktion bör medges för dessa avgifter.

Bakgrund och gällande rätt

I 12 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om vilka utgifter en person får dra av i inkomstslaget tjänst. Huvudregeln säger att personen får dra av de utgifter som den har för att få inkomster eller att behålla dem. Avdrag kan alltså som huvudregel endast medges när det finns en motsvarande skattepliktig inkomst som motiverar avdraget.

En väsentlig inskränkning i avdragsrätten är t.ex. att en person inte får göra avdrag för sina levnadskostnader. Från denna regel finns ett antal undantag bl.a. avdrag för arbetsresor, hemresor och ökade levnadskostnader vid tjänsteresor om vissa förutsättningar är uppfyllda.

Till levnadskostnader räknar man också medlemsavgifter. Huvudregeln för fysiska personer är att avdrag inte medges för medlemsavgifter i föreningar och andra sammanslutningar. Förbudet gäller inte bara avgifter till ideella organisationer utan också till fackliga organisationer, a-kassor, intresseorganisationer och vetenskapliga sammanslutningar av olika slag. Avdragsrätten för medlemsavgifter är enligt praxis ytterst restriktiv.

Sedan den 1 juli 2022 gäller dock att skattereduktion medges med 25 procent av den avgift som en medlem under året har betalat till en svensk arbetslöshetskassa.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet tillstyrkte i sitt ställningstagande i betänkande 2018/19:SkU15 att skattereduktionen för fackföreningsavgiften skulle avskaffas den 1 april 2019 (prop. 2018/19:45). Riksdagen följde utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottet avstyrkte i sitt ställningstagande i betänkande 2022/23:SkU11 motionsförslag om landsbygdsavdrag och skattereduktion för fackföreningsavgift. Riksdagen följde utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i tidigare ställningstaganden avstyrkt förslag om att införa skattereduktion för fackföreningsavgift. Utskottet ser ingen anledning att ändra sina tidigare ställningstaganden och avstyrker motionerna 2023/24:2321

av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 8, motion 2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S), motion 2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S), motion 2023/24:940 av Dzenan Cisija (S) och motion 2023/24:1694 av Aida Birinixhiku (S).

Utskottet konstaterar att en person inte får göra avdrag för sina levnadskostnader och att man till sådana räknar bl.a. medlemsavgifter. Därför avstyrks motionerna 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 13 och motion 2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S).

Grön skatteväxling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om grön skatteväxling.
Jämför reservation 20 (C) och 21 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att utreda en fortsatt grön skatteväxling inom transportsektorn. Det bör vara ett system som gör det möjligt för människor att leva och verka i hela landet och det ska ta hänsyn till klimatnytta och de geografiska förutsättningar som råder i Sverige. I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om en miljömässig och samhällsekonomisk utvärdering av den gröna skatteväxlingen. I kommittémotion 2023/24:2493 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur den gröna skatteväxlingen kan utvecklas.

I kommittémotion 2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att man ska utveckla den gröna skatteväxlingen.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om grön skatteväxling behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har tidigare beslutat om ändringar i inkomstskattelagen om ett tillfälligt undantag från beskattning av förmån av laddel på arbetsplatsen, som innebär att arbetsgivare under perioden den 1 juli 2023 till den 30 juni 2026 kan ge sina anställda en skattefri förmån i form av laddning av el på

arbetsplatsen. Syftet är att underlätta omställningen till en fossilfri fordonsflotta och gynna arbetsresor med laddbara bilar.

Regeringen fortsätter att arbeta med att reformera de skatter eller övriga regleringar som bidragit till att driva upp de svenska kostnadsnivåerna, inte minst när det gäller transportkostnaderna. Samtidigt ska regeringen främja elektrifiering och användandet av fossilfria bränslen. Regeringen uppger även att andra styrmedel för att minska utsläppen från transportsektorn ska utredas. Arbetet sker inom det s.k. Klimatklivet, som är regeringens bredaste investeringsstöd till lokala och regionala åtgärder för att minska koldioxidutsläpp och andra gaser som påverkar klimatet och som kan användas till marknadsintroduktionen av ny klimatsmart teknik.

Klimatklivet är också ett av regeringens viktigaste stöd för att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur i Sverige, vilket bidrar till en snabbare elektrifiering i hela landet. Regeringen har bl.a. tillfört nya medel på 250 miljoner kronor per år under perioden 2024–2025 till en ny skrotningspremie för att stimulera att äldre bilar med förbränningsmotorer fasas ut till förmån för inköp eller leasing av elbilar. Detta initiativ har som mål att minska koldioxidutsläppen från äldre bilar och främja användningen av mer hållbara transportmedel.

Utskottet konstaterar också att subventionsgraden för solceller den 1 januari 2023 höjdes från 15 procent till 20 procent inom ramen för skattereduktionen för installation av grön teknik.

Utskottet noterar att arbetet med den gröna skatteväxlingen fortsätter och anser inte att det finns anledning att lämna något tillkännagivande till regeringen. Utskottet avstyrker därmed samtliga motionsförslag.

Förmånsbeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade regler för beskattning av förmåner.

Jämför reservation 22 (C) och 23 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att reglerna om förmånsbeskattning i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete bör förbättras.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att man bör se över lagstiftningen för att göra det möjligt för styrelseledamöter att fakturera arvode. I motion 2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C) föreslås ett tillkännagivande om att utreda ett förtydligande av skattelagstiftningen för styrelseledamöter i aktiebolag som fakturerar sitt styrelsearvode.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en översyn av beskattningen av förmåner samt uttagsbeskattning.

I kommittémotion 2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att man bör slopa förmånsbeskattningen av företagscykel och kollektivtrafikkort.

I motion 2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD) föreslås ett tillkännagivande om att dricks inte ska ses som skattepliktig ersättning för arbete.

I motion 2023/24:2187 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att slopa förmånsbeskattningen av kostförmån till medarbetare.

Bakgrund och gällande rätt

Grundprincipen för inkomstbeskattningen är att lön, förmåner och andra inkomster som en person får på grund av sin tjänst är skattepliktiga om inte förmånen är undantagen från beskattning i inkomstskattelagen. Värderingen ska i normalfallet göras till marknadsvärdet.

Tjänsteställe

Det är arbetsgivaren som ansvarar för att göra bedömningen av var den anställda har sitt tjänsteställe. En anställd kan bara ha ett tjänsteställe hos en och samma arbetsgivare. Huvudregeln är att tjänstestället är där den anställda utför huvuddelen av sitt arbete men det finns undantag. Var tjänstestället är har bl.a. betydelse för avdragsrätten vid resor till och från arbetet, tjänsteresor och hemresor.

Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Sedan den 1 januari 2022 gäller att tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i vissa fall ska jämsställas med tjänsteresor när det gäller möjligheten att göra avdrag för ökade levnadskostnader. Avdrag för ökade utgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort ska göras på samma sätt som för tjänsteresa om anställningen eller uppdraget avses pågå i högst en månad och avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 km. Ersättning för ökade utgifter undantas från beskattning hos arbetstagaren och från skatteavdrag och arbetsgivaravgifter hos arbetsgivaren. Den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden. Arbetsgivaren ska därmed inte göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på kostnadsersättning som betalas ut och den

tillfälliga arbetstagaren ska inte heller ta upp utbetald ersättning och yrka avdrag för ökade levnadskostnader i sin inkomstdeklaration.

Cykelförmån

Om en anställd får använda arbetsgivarens cykel privat är det en skattepliktig förmån för den anställda, och arbetsgivaren ska göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter.

Skatteverket anser att förmånsvärdet ska beräknas på en uppskattad värdeminskning för en cykel baserat på beräknad livslängd och kostnader för eventuell service och reparationer samt en kapitalkostnad. Kapitalkostnaden beräknas till marknadsvärdet för en ny cykel multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november året före inkomståret plus 1 procentenhet.

Skatteverket anser att förmånsvärdet för en elcykel bör beräknas på samma sätt som för en vanlig cykel förutom att den beräknade värdeminskningen även bör inkludera batteriet. Batteriet har normalt kortare livslängd än cykeln och behöver bytas ut. Därför bör en högre värdeminskning användas för elcyklar. Normalt kan en årlig värdeminskning som motsvarar 20 procent av cykelns marknadsvärde, inklusive batteri, användas för elcyklar.

Sedan den 1 januari 2022 gäller att cykelförmån ska tas upp till beskattning bara till den del värdet av förmånen överstiger 3 000 kronor per beskattningsår (prop. 2021/22:34, bet. 2021/22:FiU1, rskr. 2021/22:46). Skattelättnaden gäller vanliga trampcyklar och elcyklar som arbetsgivaren tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmånserbjudandet riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Om arbetsgivaren ger en cykel i gåva till en anställd ska förmånsvärdet motsvara marknadsvärdet på cykeln vid gåvotidpunkten. Reglerna om delvis skattefrihet i 11 kap. 12 a § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, är inte tillämpliga eftersom arbetsgivaren inte tillhandahåller en cykel på det sätt som avses i bestämmelsen.

Förmånsbeskattning av kostförmån

Om en anställd blir bjuden på en måltid av sin arbetsgivare så är det en kostförmån. Fri kost är normalt en förmån som ska beskattas och förmånen värderas enligt en schablon. Men i vissa fall kan den anställda få fri kost utan att beskattas för det, t.ex. vid intern representation som konferenser, julbord eller personalfester. En kostförmån värderas schablonmässigt.

Styrelsearvoden

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade en dom den 16 december 2019 (HFD 2019 not. 31) om beskattning av styrelsearvoden. I målet var det fråga om en advokat som bedrev verksamhet i ett aktiebolag. Han hade flera uppdrag som styrelseledamot varav ett som styrelseordförande i ett större bolag. Arvodet för detta uppdrag betalades till hans bolag. Genom en ansökan om förhandsbesked ville han få svar på hur arvodet skulle beskattas. Målet

avgjordes av Högsta förvaltningsdomstolen i sin helhet s.k. plenum. Enligt domstolens mening saknades skäl för att avvika från domstolens praxis, då en förändring av rättsläget inte framstod som angelägen. Beskattning av styrelsearvoden ska enligt HFD:s praxis i regel göras hos styrelseledamoten personligen och som inkomst av tjänst, se bl.a. domstolens dom från 2017 (HFD 2017 ref. 41). Det gäller även om styrelseledamoten bedriver verksamhet i ett bolag och arvodet har betalats ut till detta bolag. Denna presumtion kan enligt praxis endast frångås när det är fråga om ett tidsmässigt avgränsat uppdrag som gäller en specifik insats i ett bolag. Högsta förvaltningsdomstolen fann mot den bakgrunden att styrelsearvodet skulle beskattas hos ledamoten personligen och som inkomst av tjänst.

Dricks

Dricks är en skattepliktig ersättning för arbete. Eftersom det är en frivillig betalning från kunden direkt till den som utfört arbetet är det dock kunden, och inte företaget, som är utbetalare (jfr prop. 2010/11:165 del 1 s. 332 och 333). Rätten att ta emot dricks kan inte sägas vara följden av ett arbetsavtal men är dock en intäkt i inkomstslaget tjänst. Skyldigheten för arbetsgivaren att göra skatteavdrag för inkomsten togs bort i och med införandet av skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Det är den skattskyldige själv som behöver uppge intäkten i deklarationen så att skatteberäkning kan göras.

Pågående arbeten

Regeringen beslutade den 1 juni 2023 att tillsätta en utredning som ska lämna förslag på moderniserade skatteregler för ett flexibelt arbetsliv (dir. 2023:75 Moderniserade skatteregler för ett flexibelt arbetsliv – tjänsteställets placering och avdrag för ökade levnadskostnader). Utredningen ska analysera hur reglerna om tjänsteställe och avdrag för ökade levnadskostnader kan moderniseras för att göra skattereglerna enklare för arbetsgivare, anställda och företag. Var en person har sitt tjänsteställe är bl.a. avgörande för bedömningen av rätten till avdrag för ökade levnadskostnader vid resor i tjänsten och i näringsverksamheten samt för rätten till avdrag för resor till och från arbetet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2025.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om förmånsbeskattning behandlades i yttrande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Grundprincipen för inkomstbeskattningen är att lön, förmåner och andra inkomster som en person får på grund av sin tjänst är skattepliktiga om det inte är särskilt reglerat att de är skattefria. Det grundläggande syftet med reglerna om beskattning av förmåner är att upprätthålla neutraliteten gentemot andra ersättningsformer så att uppkomsten av skattemotiverade förmåner undviks. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD), 2023/24:2187 av Sten Bergheden (M) och 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6.

Utskottet konstaterar att det nyligen, den 1 januari 2022, infördes nya regler för cykelförmån som innebär vissa lättnader i beskattningen. Därmed avstyrker utskottet motion 2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 33.

När det gäller uppdrag som styrelseledamot följer av praxis att styrelsearvodet i regel ska beskattas hos ledamoten och i inkomstslaget tjänst. Detta har motiverats med att ett sådant uppdrag ska utövas av en fysisk person och är av personlig natur. Det gäller även om styrelseledamoten bedriver verksamhet i ett bolag och arvodet har betalats ut till detta bolag. Nämnas kan att genom den ändring av reglerna för personaloptioner som genomfördes den 1 januari 2022 utvidgades reglerna till att omfatta även styrelseledamöter och styrelsesuppleanter. Utskottet ser positivt på det faktum att styrelseledamöter och styrelsesuppleanter kan omfattas av reglerna om personaloptioner samtidigt som utskottet konstaterar att reglerna innebär ett avsteg från hur inkomst av tjänst typiskt sett beskattas. Utöver detta är utskottet inte berett att föreslå en förändring av beskattningen av styrelsearvodet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 5 och i motion 2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C).

Regeringen har nyligen tillsatt en utredning som ska utreda och lämna förslag om moderniserade skatteregler för ett flexibelt arbetsliv. Utskottet vill inte föregripa detta arbete och avstyrker därmed motion 2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 12.

Beskattning av sexuella tjänster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändring av inkomstskattereglerna när det gäller beskattning av sexuella tjänster.

Jämför reservation 24 (C, MP) och särskilt yttrande 2 (S, V) och 3 (C, MP).

Motionen

I motion 2023/24:2692 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag till ändring i skattelagstiftningen med innebörden att prostitution inte är att betrakta som näringsverksamhet och att det inte är möjligt att få F-skatt eller avdrag för kostnader för prostitution.

Gällande rätt

Inkomster som ska tas upp i inkomstslaget tjänst

Till inkomstslaget tjänst räknas inkomster och utgifter på grund av tjänst till den del de inte ska räknas till inkomstslaget näringsverksamhet eller kapital (10 kap. 1 § första stycket IL). Förutsättningarna för att en inkomst ska tas upp i inkomstslaget tjänst är

- att den inte är hänförlig till något annat inkomstslag
- att den inte är skattefri enligt 8 kap. 11 kap. eller 11 a kap. IL.

Med tjänst menas anställning, uppdrag och annan inkomstgivande verksamhet av varaktig eller tillfällig natur (10 kap. 1 § andra stycket IL). Inkomster från anställning och uppdrag är sådana där någon utför ett arbete åt någon annan. Sådana inkomster beskattas som lön.

I de flesta fall är det inga svårigheter att bedöma om en inkomst kommer från en anställning eller ett uppdrag. Men i vissa fall är det inte så tydligt om ett visst arbete utförs åt en arbetsgivare eller uppdragsgivare, eller om det är en självständig verksamhet. En bedömning måste då alltid göras i varje enskilt fall.

Med ”annan inkomstgivande verksamhet” menas att även självständig verksamhet utan vinstsyfte, som hobbyverksamhet, beskattas i inkomstslaget tjänst. Inkomstslaget tjänst fungerar även som uppsamlingspost för annan inkomstgivande verksamhet som inte hör till kapital eller näringsverksamhet. Annan inkomstgivande verksamhet i tjänst är sådan inkomst som varken är inkomst från anställning, uppdrag, hobby, kapital eller näringsverksamhet.

En bedömning av om det är en självständig verksamhet som inte är anställning eller uppdrag måste göras i varje enskilt fall.

Gränsen mellan tjänst och näringsverksamhet

Med näringsverksamhet menas förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Begreppet förvärvsverksamhet betyder att det ska finnas ett vinstsyfte. Med yrkesmässigt menas att verksamheten bedrivs regelbundet, varaktigt och med viss omfattning (13 kap. 1 § IL). Självständighets- och vinstkriterierna är avgörande vid en bedömning av om en inkomst ska hänföras till tjänst eller näringsverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Enligt huvudregeln i skattelagstiftningen är alla inkomster skattepliktiga. Lagstiftningen innehåller inte något undantag i fråga om skyldighet att redovisa, och betala skatt, på inkomster från försäljning av sexuella tjänster. Det finns alltså inte någon laglig möjlighet att skattebefria inkomster, varken från försäljning av sexuella tjänster eller andra typer av inkomster.

En av regeringens centrala prioriteringar är att förebygga och bekämpa utnyttjande i prostitution och människohandel och ge stöd till de personer som utsätts. Regeringen fokuserar på att dels förebygga och bekämpa prostitution, dels hjälpa personer som befinner sig i prostitution att lämna prostitutionen. Arbetet med att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål är viktigt och utgör en del av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution lämnade i december 2023 sitt betänkande Ut ur utsatthet (SOU 2023:97). Utredningen har bl.a. föreslagit att en utredning bör tillsättas för att se över frågan om beskattning av ersättning från prostitution. Förslaget bereds för närvarande inom regeringskansliet.

Utskottet instämmer i att det är en viktig fråga men vill inte föregripa det pågående arbetet i regeringskansliet och avstyrker därmed motionen.

Personaloptioner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändring av reglerna för beskattning av personaloptioner.

Jämför reservation 25 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att genom att göra justeringar på skatteområdet öka möjligheterna och incitament för privatpersoner att investera i mindre bolag. Nystartade och små expanderande företag ska kunna erbjuda sina anställda att investera i företaget och vi vill därför underlätta för

personaloptioner. I kommittémotion 2023/24:428 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra förutsättningarna för personaloptioner i nystartade företag.

Bakgrund och gällande rätt

Grundprincipen för inkomstbeskattning är att lön, förmåner och andra inkomster som en person får på grund av sin tjänst är skattepliktiga om inte förmånen är undantagen från beskattning i inkomstskattelagen. Värderingen ska i normalfallet göras till marknadsvärde.

Personaloptioner

Om en person på grund av sin tjänst förvärvar ett värdepapper på förmånliga villkor, ska förmånen tas upp som intäkt det beskattningsår när förvärvet sker.

Om en person får en förmån i form av en personaloption är huvudregeln att den är skattepliktig och ska tas upp som intäkt det beskattningsår när rätten utnyttjas eller överläts. Skillnaden mellan det marknadsvärde som det underliggande värdepapperet har vid förvärvstidpunkten och det lösenpris som optionsinnehavaren betalar för det underliggande värdepapperet inklusive eventuellt lösenpris för optionsrätten ska förmånsbeskattas.

Från och med år 2018 gäller i vissa fall att förmån av personaloption (s.k. kvalificerade personaloptioner) inte ska tas upp till beskattning i inkomstslaget tjänst om vissa villkor är uppfyllda för såväl det företag som ingår optionsavtalet, som personaloptionen och optionsinnehavaren. Arbetsgivaren ska därmed inte heller betala arbetsgivaravgifter. I stället beskattas förmånen i inkomstslaget kapital först när den skattskyldige avyttrar den andel som har förvärvats genom utnyttjande av personaloptionen. Dessa regler infördes i ett nytt kapitel i inkomstskattelagen den 1 januari 2018 (11 a kap. IL).

Sedan den 1 januari 2022 har reglerna om s.k. kvalificerade personaloptioner ändrats i utvidgande riktning genom att kraven för att slippa förmånsbeskattning har justerats.

I dessa undantagsfall ska således förmånen inte tas upp i inkomstslaget tjänst utan beskattas i inkomstslaget kapital först när det förvärvade värdepappret avyttras. För att avsteget från den skatterättsliga huvudprincipen om att det som förvärvas i tjänsten också beskattas i inkomstslaget tjänst krävs att ett antal villkor är uppfyllda när personaloptionen utnyttjas till förvärv av underliggande värdepapper. Bland annat gäller att optionsinnehavaren får utnyttja optionen till förvärv av värdepapper i företaget tidigast tre år och senast tio år efter förvärvet av personaloptionen. Optionsinnehavaren ska vara anställd i företaget under intjänandetiden och arbetstiden måste uppgå till i genomsnitt 30 timmar per vecka. Optionsinnehavaren måste under intjänandetiden få ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 13 inkomstbasbelopp. Optionsinnehavaren får inte heller tillsammans med närstående direkt eller

indirekt kontrollera andelar i företaget, som motsvarar mer än 5 procent av kapitalandelarna eller röstandelarna i företaget.

Det finns även regler som gäller det utfärdande företaget som måste vara uppfyllda:

- Det måste vara av en begränsad storlek, färre än 150 anställda (tidigare 50 anställda).
- Det ska ha en nettoomsättning eller balansomslutning som uppgår till högst 280 miljoner kronor (tidigare 80 miljoner kronor).
- Det får inte kontrolleras av offentliga organ och företagens andelar får inte heller vara upptagen till handel på en reglerad marknad.
- Det ska huvudsakligen bedriva annan rörelse än sådan som inte finns angiven i lagstiftningen.
- Dess verksamhet får inte vara äldre än tio år.
- Det får inte vara i ekonomiska svårigheter.

För att förmånen ska vara skattefria finns även krav på framför allt värdet på personaloptionen och hur detta värde ska beräknas såsom att värdet av personaloptionen inte får överstiga 3 miljoner kronor per anställd och det får inte överstiga 75 miljoner kronor per företag.

Från den 1 januari 2022 omfattas även styrelseledamöter och styrelsesuppleanter av reglerna om s.k. kvalificerade personaloptioner även om de inte är anställda i företaget.

Om inte samtliga villkor är uppfyllda gäller huvudregeln om förmånsbeskattning i inkomstlagen tjänst.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om personaloptioner behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att underlätta för unga företag som saknar tillräcklig tillgång till kapital att rekrytera och behålla personer som är viktiga för att företaget ska kunna växa. Samtidigt innebär reglerna om personaloptioner ett avsteg från hur inkomst av tjänst typiskt sett beskattas.

Mot denna bakgrund anser utskottet att det är viktigt att reglerna är träffsäkra och riktar sig mot de företag som har brist på kapital och svårt att rekrytera.

Lagstiftningen om personaloptioner ändrades och tillämpningsområdet utvidgades den 1 januari 2022 till att omfatta både fler och större företag och att utvidga personkretsen. Bland annat innebar förändringarna att reglerna utvidgades till att omfatta styrelseledamöter och styrelsesuppleanter.

Utskottet konstaterar vidare att det av regeringspartiernas och samarbetspartiet Sverigedemokraternas överenskommelse, Tidöavtalet, framgår att det ska ske ett reformarbete för företagande och produktivitet. Reformerna som ska genomföras bör inriktas bl.a. mot att ge företagen bättre möjlighet att attrahera och behålla nyckelkompetens, exempelvis genom förbättrade villkor för personaloptioner. Utskottet noterar att regeringen beslutat om tilläggsdirektiv till kommittén som har i uppdrag att lämna förslag på förenklingar av de s.k. 3:12-reglerna. Kommittén ska bl.a. analysera om reglerna kan förenklas för att främja entreprenörskap och underlätta ägarskiftet. Kommittén har genom tilläggsdirektiv under 2023 även fått i uppdrag att analysera på vilket sätt 3:12-reglerna kan ändras för att göra de särskilda bestämmelserna om lättnader i beskattningen av personaloptioner effektivare när det gäller att attrahera och behålla nyckelkompetens (dir. 2023:128). Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2024.

Utskottet konstaterar att reglerna nyligen har ändrats och att det nu också pågår ett arbete för att se över ytterligare delar av regelverket. Utskottet vill därför inte föregripa detta arbete och avstyrker därmed motionerna.

Personalvårdsförmåner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om personalvårdsförmåner.

Motionerna

I motion 2023/24:622 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över grunderna för friskvårdsbidrag så att de även innefattar naprapat och kiropraktor.

I motion 2023/24:628 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att förändra regelverket för friskvårdsbidrag så att det omfattar även hyra och köp av utrustning som möjliggör träning.

Bakgrund och gällande rätt

Enligt huvudregeln i 11 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska förmåner som erhålls på grund av tjänst tas upp som intäkt. Från denna huvudregel görs i 11 kap. 11 § undantag för personalvårdsförmåner. Personalvårdsförmåner är förmåner av mindre värde som har som syfte att skapa trivsel i arbetet. Personalvårdsförmåner kan vara friskvårdsbidrag, motionsaktiviteter och enklare förfriskningar som kaffe eller frukt på arbetsplatsen. Personalvårdsförmåner är skattefria, men för att räknas som en personalvårdsförmån ska förmånen

- vara av mindre värde
- rikta sig till hela personalen
- inte gå att byta mot kontanter.

Om arbetsgivaren erbjuder de anställda ett visst angivet belopp som de efter eget val får använda för motions- eller friskvårdsaktiviteter är det ett *friskvårdsbidrag*.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om personalvårdsförmåner behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Huvudregeln vid inkomstbeskattningen är att kontanta ersättningar och förmåner som en anställd får av sin arbetsgivare är skattepliktiga. Från detta finns ett fåtal undantag, varav ett är möjligheten för arbetsgivare att lämna personalvårdsförmåner. Bestämmelserna om skattefrihet för personalvårdsförmåner utgör således ett undantag från huvudregeln och bör därför tillämpas restriktivt.

Utskottet anser att motion och friskvård fyller viktiga funktioner för att vi ska ha ett bra arbetsliv. Utskottet konstaterar att värdet för hur mycket en skattefri motions- eller friskvårdsförmån högst får omfatta successivt har höjts. Utskottet anser att det är viktigt att neutraliteten gentemot andra ersättningsformer upprätthålls så att uppkomsten av skattemotiverade förmåner undviks. Utskottet ser i dagsläget ingen anledning att utvidga tillämpningsområdet för det skattefria friskvårdsbidraget. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:622 och 2023/24:628 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Reseavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om reseavdrag.
Jämför reservation 26 (SD) och 27 (V, MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om att riksdagens tidigare beslut om nytt reseavdrag ska genomföras.

I kommittémotion 2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen borde systematisera och förstärka kontrollen av reseavdragen.

I kommittémotion 2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett förslag på ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdrag.

Bakgrund och gällande rätt

Skäligena utgifter för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att han eller hon behöver använda något transportmedel. Avdrag för resor med allmänna transportmedel bör enligt de allmänna råden bara medges om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst två kilometer. Oavsett vilket färdmedel som används eller typ av kostnad som den skattskyldige har haft ska kostnader för arbetsresor dras av bara till den del som de sammanlagt överstiger 11 000 kronor under beskattningsåret.

Vid arbetsresor med egen bil gäller vissa krav för avdragsrätt. Det krävs att avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och att det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt två timmar per dag.

Ett annat skäl att medge avdrag för arbetsresor med egen bil är om bilen används i tjänsten minst 60 dagar om året.

- Om bilen används i tjänsten minst 60 men mindre än 160 dagar om året, medges avdrag för de dagar som bilen har använts i tjänsten.
- Om bilen används i tjänsten minst 160 dagar om året, medges avdrag för samtliga arbetsdagar.

För att bilen ska anses vara använd i tjänsten måste körsträckan för tjänsteresor vara minst 300 mil per år.

Av förenklingsskäl har en schablon införts för arbetsresor med egen bil. Från den 1 januari 2023 gäller att avdragsbeloppet är 25 kronor per mil för egen bil, även el- och hybridbil. För förmånsbil är beloppet 12 kronor per mil med undantag för bilar som helt drivs med elektricitet, för vilka rätten till avdrag uppgår till 9 kronor och 50 öre per mil.

Det schablonbelopp som får dras av för kostnader för resor med egen bil i tjänsten och i näringsverksamhet uppgår till 25 kronor per mil. Schablonbeloppet vid tjänsteresor med förmånsbil uppgår till 12 kronor per mil med undantag för förmånsbil som helt drivs med elektricitet, där avdragsrätten uppgår till 9 kronor och 50 öre per mil.

Från den 1 januari 2023 gäller att arbetsplatsens adress ska anges i arbetsgivardeklarationen, och i förekommande fall i kontrolluppgiften.

För cykel medges avdrag med 350 kronor för inkomståret 2023.

Tidigare riksdagsbehandling

I betänkande 2021/22:SkU29 tillstyrkte skatteutskottet regeringens förslag om ett nytt och enklare system för skattelättnad för arbetsresor. Förslaget innebar att det nuvarande reseavdraget skulle avskaffas och ersättas av en avståndsbasead och färdmedelsneutral skattereduktion. Skattelättnaden utgick från avståndet mellan bostad och arbetsplats i stället för kostnaden för resa däremellan och skattelättnaden var oberoende av vilket färdmedel som faktiskt hade använts för arbetsresan. Förslaget var tänkta att träda i kraft den 1 januari 2023. Riksdagen fattade beslut den 9 juni 2022 i enlighet med utskottets förslag (rskr 2021/22:373)

Hösten 2022 ansåg den nyttillträdde regeringen att den beslutade avståndsbaseade modellen för skattelättnader för arbetsresor som beslutats under våren 2022 inte borde träda i kraft. Regeringen lämnade den 15 november 2022 ett förslag till riksdagen om att i stället bibehålla det befintliga reseavdraget med vissa förstärkningar för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor (prop. 2022/23:18). Riksdagen fattade den 13 december 2022 beslut i enlighet med regeringens förslag (rskr. 2022/23:51).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det förslag om bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor som regeringen presenterade i samband med budgetpropositionen för 2023 har genomförts. Utskottet instämde i regeringens bedömning i budgetpropositionen att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor hade brister i flera avseenden som innebar att det var bättre att behålla det nuvarande reseavdraget i sin nuvarande form. Utskottet tillstyrkte att den nya avståndsbaseade modellen för skattelättnad för arbetsresor inte skulle införas (bet. 2022/23:SkU1y). Utskottet ansåg i likhet med regeringen att en skattelättnad för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor fyller en viktig funktion och att det är motiverat att göra skattelättnaden mer gynnsam än i dag. Utskottet tillstyrkte regeringens förslag att beloppen för avdrag för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor med egen bil eller förmånsbil skulle höjas för att bättre motsvara de genomsnittliga kostnader som de är avsedda att täcka. Reglerna för reseavdraget innebär numer att reglerna om att arbetsplatsens adress ska anges i arbetsgivardeklarationen, och i förekommande fall i kontrolluppgift, förbättrar Skatteverkets kontrollmöjligheter och minskar risken för fel och fusk i det nuvarande systemet.

Utskottet gör ingen annan bedömning i nuläget och anser att man bör avvakta utvecklingen av de nyligen införda ändringarna i lagstiftningen för att utvärdera om ytterligare förändringar eventuellt kan komma att behövas. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP), 2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 7 och 2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V) yrkande 11.

Avdrag för arbetsredskap m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i reglerna för avdrag för arbetsredskap och avdrag för arbetsrum i hemmet.

Jämför reservation 28 (C).

Motionerna

I motion 2023/24:588 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att man bör se över regelverket för avdrag för hemmakontoret i syfte att underlätta för såväl anställda som egenföretagare.

I motion 2023/24:2145 av Saila Quicklund (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att göra en översyn och en förändring av avdragsrätten för nödvändiga investeringar för fjällräddarna. Fjällräddare har med dagens skattelagstiftning inte möjlighet att göra avdrag för sina kostnader i deklarationen. Detta är oerhört viktig, inte minst för att yngre personer ska börja engagera sig i fjällräddningen, kunna och våga ta lån och köpa utrustning.

I motion 2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att man ska överväga möjligheten för fjällräddarna att få skatteavdrag för sina fordon för den del där fordonen används i det allmännas tjänst. Men för att genomföra det måste skattereglererna enligt motionärerna ändras eftersom rättsläget är oklart.

Gällande rätt

Arbetsredskap

Avdrag för faktisk kostnad för instrument, verktyg och andra arbetsredskap medges bara om utgiften har varit nödvändig för att få intäkterna. Man kan inte få avdrag för privata levnadskostnader. Avdragsbegränsningen om 5 000 kronor för övriga utgifter gäller. En förutsättning för avdrag är att arbetsgivaren inte tillhandahåller arbetsredskapet. Tillgången måste också vara utsatt för en verklig värdeminskning. Kostnaden för en tillgång som inte sjunker i värde är inte avdragsgill. Det finns inga schablonavdrag för vissa yrkesgrupper, förutom i vissa fall för idrottsutövare. Vid anskaffning av dyrare tillgångar än vad som kan anses motiverat av tjänstebehovet bör avdraget reduceras till en skälig nivå.

Utgiften för ett arbetsredskap eller annan tillgång kan antingen dras av med hela den avdragsgilla anskaffningsutgiften direkt eller delas upp på flera år, s.k. *förslitningsavdrag*. Ett avdrag som är baserat på hela anskaffningsutgiften kan bara komma i fråga för utrustning som kan antas användas fortlöpande i tjänsten under hela dess beräknade livslängd.

För arbetsredskap som är av mindre värde (inte överstiger ett halvt prisbasbelopp) får hela utgiften dras av direkt. Direktavdrag får också göras om tillgången kan antas ha en ekonomisk livslängd på högst tre år, även om kostnaderna överstiger ett halvt prisbasbelopp.

Om arbetsredskapets anskaffningsutgift är högre än ett halvt prisbasbelopp och livslängden är längre än tre år, medges avdrag för kostnaden genom förslitningsavdrag. Ett årligt förslitningsavdrag beräknas utifrån anskaffningspris, beräknad livslängd och användning. Förslitningsavdraget ska motsvara den verkliga värdenedgången under året på tillgången. Utgiften fördelas vanligtvis på fem till tio år.

Om tillgången har förvärvats eller överlåtits under beskattningsåret ska avdraget proportioneras efter hur stor del av beskattningsåret som innehavet omfattat. Möjligheten till direktavdrag gäller inte om arbetsredskapet bara används vid kortare uppdrag eftersom det då inte förbrukas på samma sätt som i en fortlöpande anställning. Avdraget medges då i stället proportionerligt i förhållande till tiden.

Om tillgången har anskaffats för användning både för privat bruk och för tjänsten beräknas avdraget på den del av anskaffningsutgiften som beräknas belöpa på tjänsten. Detta gäller oavsett om man gör direktavdrag eller förslitningsavdrag. Är innehavet av inventariet dessutom förenat med löpande kostnader, bör även sådana kostnader fördelas mellan privata kostnader respektive kostnader för tjänsten. Om den anställde hyr ett inventarium eller liknande bör hyreskostnaden på motsvarande sätt fördelas mellan vad som belöper på provat användning respektive tjänsten.

Arbetsrum

Avdrag för kostnaden för arbetsrum i en särskild lokal kan medges om arbetslokalen finns på någon annan plats än i bostaden och om lokalen varit nödvändig för arbetet.

Avdrag för kostnaden för arbetsrum i bostaden medges bara i undantagsfall. För att avdrag ska medges måste följande krav vara uppfyllda.

- Arbetsgivaren tillhandahåller inte någon arbetsplats.
- Det ska finnas ett klart behov av ett arbetsrum i bostaden.
- Arbetsrummet ska enbart ha använts för arbetet.
- Bostaden måste vara större än vad som hade krävts om den skattskyldige inte hade varit tvungen att ha ett arbetsrum.
- Arbetsrummet får med hänsyn till läge eller utrustning inte ingå i bostadsutrymmet.

För att ett arbetsrum inte ska anses ingå i bostadsutrymmet måste det antingen

- vara så avskilt från själva bostaden att det inte ingår i övriga bostadsutrymmen, eller
- vara inrett på ett sådant sätt att det inte kan användas för bostadsändamål.

För arbetsrum i en särskild lokal medges avdrag med den faktiska kostnaden. För arbetsrum i den egna bostaden medges avdrag med den faktiska merkostnaden. För avdrag i en hyreslägenhet är även en viss del av hyran avdragsgill. Avdrag medges däremot inte för någon andel av de fasta kostnaderna, t.ex. elnätsavgiften. Något avdrag medges inte heller för intrång i bostaden, för beräknad marknadshyra eller för fastighetskostnader som räntor, värdeminskning etc.

För avdrag gäller en avdragsbegränsning om 5 000 kronor.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om avdrag för arbetsredskap m.m. behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att frivilligarbetare inom t.ex. fjällräddningen tillförsäkras goda villkor. Att skapa undantagsregler för en viss grupp på skatteområdet leder dock till krav på att andra grupper också ska särbehandlas vilket leder till ett alltför komplicerat skattesystem. Utskottet konstaterar att en tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av pandemin har gällt för beskattningsåren 2021 och 2022.

Utskottet är inte berett att förändra eller föreslå några särregler när det gäller möjlighet till avdrag för övriga utgifter. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:588 av Sten Bergheden (M), 2023/24:2145 av Saila Quicklund (M) yrkande 1 och 2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist (C) yrkande 1.

Avdrag för pensions- och bosparande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om avdrag för pensions- och bosparande.

Jämför reservation 29 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:394 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att det bör införas ett nytt system – en allemanspension – med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och samma regler för uttag, men där det inte görs något skatteavdrag vid själva insättningarna, på upp till ett prisbasbelopp per år.

I motion 2023/24:2518 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att införa ett skattefritt bosparande för köp av första bostaden.

I motion 2023/24:2194 av Sten Bergheden (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att man bör utreda möjligheten att införa ett skatteavdrag för unga som sparar till en egen bostad.

Gällande rätt

Privata levnadskostnader

I 12 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om vilka utgifter en person får dra av i inkomstslaget tjänst. Huvudregeln säger att personen får dra av de utgifter som den har för att få inkomster eller behålla dem. Avdrag kan alltså medges endast när det finns en motsvarande skattepliktig inkomst som motiverar avdraget. Flera betydelsefulla undantag från huvudregeln finns dock. En väsentlig inskränkning i avdragsrätten är t.ex. att en person inte får göra avdrag för sina levnadskostnader. Från denna regel finns dock ett antal undantag, bl.a. avdrag för arbetsresor, hemresor och ökade levnadskostnader vid tjänsteresor om vissa förutsättningar är uppfyllda. Till levnadskostnader räknar man också medlemsavgifter, gåvor och premier för egna försäkringar. Dessa kostnader är inte avdragsgilla.

Avdrag för pensionssparande när pensionsrätt saknas i anställningen

Den som har inkomst av anställning och helt saknar pensionsrätt i anställning har möjligheten att göra avdrag för pensionssparande. Avdrag får göras för pensionssparande i en pensionsförsäkring och i ett individuellt pensionsparkonto (IPS). Avdraget kan göras som allmänt avdrag. Avdragsutrymmet uppgår till 35 procent av inkomsten, dock högst 10 prisbasbelopp.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om avdrag för pensionssparande och bosparande behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Pågående arbete

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad (förstagångsköpare). Syftet är att underlätta för dessa att komma in på den ägda bostadsmarknaden (dir. 2020:125). Utredaren överlämnade sitt betänkande Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12) till regeringen den 4 april 2022. Betänkandet har remitterats.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att inkomstbeskattningen av löner och förmåner hålls likformig och neutral och att avdrag för kostnader som inte har med inkomsternas förvärvande att göra undviks så långt som möjligt. Dock anser utskottet att det är viktigt att fler hushåll uppmuntras till att spara långsiktigt i finansiella tillgångar. Den som har ett sparande kan lättare parera oförutsedda ekonomiska händelser och har större möjlighet att t.ex. skaffa ett boende. Regeringen har pågående arbeten om dessa frågor bereds inom Regeringskansliet. Vidare är en av reformambitionerna i Tidöavtalet att sänka skatten på sparande genom att införa en skattefri grundnivå på 300 000 kronor på investeringssparkonto. Detta förslag bereds också för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet vill inte föregripa det arbete som pågår och avstyrker därmed motionerna 2023/24:394 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 8, 2023/24:2518 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 och 2023/24:2194 av Sten Bergheden (M) yrkande 3.

Omställningsavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om omställningsavdrag m.m.

Motionerna

I motion 2023/24:568 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga möjligheten att införa ett skatteavdrag för de som tar körkort för buss eller lastbil om det sedan resulterar i att personen får ett arbete som chaufför.

I motion 2023/24:621 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att man bör utreda möjligheten för anställda att genomföra kompetenshöjande åtgärder via bruttolöneväxling.

I motion 2023/24:2261 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att utreda en förändring i skattelagstiftningen för att göra generella utbildningar för anställda till skattefri förmån.

I motion 2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att införa ett omställningsrut.

Gällande rätt

Kostnader vid utbildning

Frågan om avdrag för utbildningskostnader bedöms enligt allmänna regler om avdrag. Avdrag medges för utgifter för att förvärva eller bibehålla inkomster.

Avdrag medges inte för kostnader för genomgång av skolor eller universitet eller för annan utbildning som syftar till att kvalificera sig till anställning eller tjänst. Detta innebär att avdrag inte heller medges för kostnader för att skaffa behörighet för att få en viss tjänst som t.ex. körkort för lastbil. Kostnaden är däremot normalt avdragsgill om en person genomgår en kurs för att kunna behålla en tjänst som personen redan har.

Utbildning vid omstrukturering

En utbildning eller annan åtgärd kan vara skattefri om den skattskyldige är eller riskerar att bli arbetslös inom fem år på grund av omstrukturering, personalavveckling eller liknande i arbetsgivarens verksamhet. Utbildningen eller åtgärden måste i så fall vara av betydelse för att den skattskyldige ska kunna fortsätta förvärvsarbeta. Bestämmelsen är tillämplig när arbetsgivaren har vidtagit en åtgärd i syfte att minska personalen eller att omplacera anställda. Skattefriheten omfattar även de situationer då arbetsgivaren vidtar en åtgärd som medför att arbetsgivaren känner sig tvingad att säga upp sig själv. Skattefriheten omfattar en utbildning eller annan åtgärd som sätts in inom fem år före en eventuell uppsägning. Med ”annan åtgärd” avses insats som syftar till att hjälpa den skattskyldige att få ett nytt arbete eller att i övrigt bistå den anställde på ett personligt plan i samband med att en uppsägning kan bli aktuell, exempelvis s.k. outplacementåtgärder.

Den skattefria förmånen omfattar kurskostnader, terminsavgifter, kurslitteratur, arvoden till föredragshållare och konsulter m.m. men däremot inte lön eller ersättning för ökade levnadskostnader.

Skattefriheten gäller inte utbildning av anställda som redan har en utbildning på ett område där de utan svårigheter kan få arbete hos en annan arbetsgivare. Detsamma gäller om en person, som har en gedigen utbildning inom ett arbete med tillfällig arbetsbrist, läser något annat i avvaktan på att arbetsmarknaden ska bli gynnsammare på området. Skattebefrielsen omfattar inte kurser som kan vara utvecklande för den skattskyldige men som inte ökar möjligheten att få arbete. Datakurser och språkkurser av allmän karaktär som underlättar för den enskilde att studera vidare bör däremot omfattas av skattefriheten. Vidare bör grund- och yrkesutbildning anses vara av väsentlig betydelse för den skattskyldiges möjligheter att få arbete om personen tidigare saknar sådan utbildning.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om omställningsavdrag m.m. behandlades i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

För att förbättra möjligheten till etablering på arbetsmarknaden infördes den 1 september 2018 ett statligt lån för körkortsutbildning, s.k. körkortslån, för vissa arbetssökande. Den 1 december 2021 utvidgades målgruppen för lånet till att omfatta även 19–20-åringar med fullföljd gymnasieutbildning.

Det är också av stor vikt med bra förutsättningar för vidareutbildning av redan yrkesverksamma personer. Den 1 oktober 2022 infördes ett nytt offentligt omställningsstudiestöd i syfte att stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden. Omställningsstödet, som är en följd av Tidöpartiernas överenskommelse, ska förvaltas på så sätt att det används till utbildningar med hög efterfrågan på arbetsmarknaden och därmed motverkar kompetensbrist och stärker näringslivets konkurrenskraft.

Utskottet konstaterar vidare att avdrag medges för utgifter för att förvärva eller behålla inkomster och inte för kostnader för genomgång av skolor eller universitet eller för annan utbildning som syftar till att kvalificera sig till anställning eller tjänst. En utbildning eller annan åtgärd kan vara skattefri om den skattskyldige är eller riskerar att bli arbetslös inom fem år på grund av omstrukturering, personalavveckling eller liknande i arbetsgivarens verksamhet. Av Tidöavtalet framgår att lärosätenas omställningsuppdrag ska stärkas. Utskottet finner att ändringar har gjorts i närtid i de frågor som motionärerna tagit upp. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:568 av Sten Bergheden (M), 2023/24:2261 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och 2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 8.

Av hänsyn till enhetligheten i regelsystemet för beskattning av inkomst av tjänst finner utskottet inte skäl att göra det möjligt att återbetala studiemedel genom bruttolöneavdrag och inte heller att överväga möjligheten för anställda att genomföra kompetenshöjande åtgärder via bruttolönevaxling. Utskottet avstyrker därmed motion 2023/24:621 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Skattereform

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en skattereform.

Jämför reservation 30 (S), 31 (SD), 32 (V), 33 (C) och 34 (MP) samt särskilt yttrande 4 (SD).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för att genomföra en totalöversyn av regler och skatter enligt Vänsterpartiets förslag, i syfte att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt.

I partimotion 2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att en parlamentarisk utredning som ser över skattesystemet i sin helhet bör tillsättas under den här mandatperioden.

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 föreslås flera tillkännagivanden om följande. I yrkande 1 föreslås att skattesystemet ska vara enhetligt, neutralt och likformigt med så få undantag som möjligt. I yrkande 2 anför motionärerna att en ny omfattande skattereform måste genomföras för att bidra till ett legitimt och rättvist skattesystem. I yrkande 3 anføres att man vid en skattereform mer långsiktigt bör utreda hur de som har de högsta inkomsterna och tillgångarna ska kunna bidra mer till den generella välfärden, vilket kommer att öka skattesystemets legitimitet.

I kommittémotion 2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att Sverige även på skatteområdet måste vara konkurrenskraftigt gentemot omvärlden. Sverige har en rad skattepålagor som inte finns i andra länder. Dessa behöver ses över och en reform av skattesystemet utredas så att den svenska konkurrenskraften inte på sikt urholkas. I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att man bör överväga att utreda skattesystemet och föreslå åtgärder avseende obsoleta skatteregler som är hämmande för företagen. I kommittémotion 2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1 – 5 föreslås flera tillkännagivanden om följande. I yrkande 1 föreslås att man utreder hur inkomstbeskattningen ska kunna bli mer konkurrenskraftig. I yrkande 2 anför motionärerna att inkonsekventa skatteskillnader ska jämnas ut. I yrkande 3 yrkar de att man bör utreda och reformera beskattningen av svenska sjömän och i yrkande 4 att man bör överväga att utreda inkomstskatteavdrag som alternativ till flerbarnstillägget. I yrkande 5 anføres att det också bör utredas åtgärder för att stimulera sparande och motverka överskuldssättning.

I kommittémotion 2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att en ny skatt på 5 procentenheter bör införas på månadsinkomster över 62 000 kronor.

I kommittémotion 2023/24:2455 av Niels Paarup Petersen m.fl. (C) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att man bör göra en översyn av skatter, avgifter och avdrag för att säkra en konkurrensneutral och tidsenlig lagstiftning i den digitala sektorn.

I kommittémotion 2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att jämna ut de skevheter som idag finns mellan beskattning av arbetsinkomster respektive kapital. Det är inte bra att det lönar sig mer att äga än att arbeta. I yrkande 14 föreslås vidare att man ser över skatter för människor i olika livssituationer ur ett jämställdhetsperspektiv.

I motion 2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S) föreslås ett tillkännagivande om en översyn av skattesystemet för en skattereform för bättre fördelningspolitik. I motion 2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att man bör se över skattesystemet för ett jämlikare Sverige och en starkare välfärd. I motion 2023/24:2567 av Mattias

Vepsä m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en skattereform som leder till bättre balans mellan beskattning av arbete och beskattning av kapital.

I motion 2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att man bör se över regler och skattelagar för att underlätta och öka lönsamheten för svensk biodling.

I motion 2023/24:1129 av Lars Beckman (M) föreslås ett tillkännagivande om att Sverige behöver ett modernt och reformerat skattesystem. I motion 2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att reformera skattesystemet med fokus på drivkrafter för arbete och ökad konkurrenskraft.

I motion 2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som syftar till att se över den statliga inkomstskattens och bolagsskattens framtid med syftet att öka svensk tillväxt.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet avstyrkte motionsförslaget om en skattereform i utskottets yttrande till finansutskottet över budgetpropositionen för 2024 (yttr. 2023/24:SkU1y) med följande motivering:

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet konstaterar att det har skett ett stort antal förändringar på skatteområdet sedan skattereformen genomfördes på 1990 talet och att också omvärlden har förändrats sedan dess. Utskottet är dock inte berett att nu förorda en genomgripande skattereform. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget.

Motionsyrkanden om skattereform behandlades även i betänkande 2022/23:SkU11. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det har skett ett stort antal förändringar på skatteområdet sedan den stora skattereformen genomfördes i början av 1990-talet. Även omvärlden och synen på den internationella skattepolitiken har förändrats sedan dess.

Utskottet noterar att ett flertal rapporter publicerats om en skattereform. Bland annat presenterade Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) den 6 november 2020 rapporten Vårt framtida skattesystem – en ESO-rapport med förslag på en genomgripande skattereform (2020:7), Finanspolitiska rådet lämnade under 2020 rapporten Ett enklare och effektivare skattesystem och LO-ekonomerna och Tankesmedjan Tiden publicerade den 21 oktober 2020 slutrapporten Skatta oss lyckliga – Idéer för mer rättvisa skatter, Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS) bedrev under perioden 2019 till juni 2022 ett forskningsprojekt ”Skatter i en globaliserad värld” där man

belyste skattesystemet med utgångspunkt i de samhällsförändringar som skett sedan den stora skattereformen i början av 1990-talet. SNS har som en del i detta projekt publicerat ett antal rapporter. Skatteverket publicerade den 11 mars 2021 rapporten Skatteverkets bidrag till en framtida skattereform.

Regeringen arbetar ständigt med att förändra och förbättra skattesystemet. Samtidigt har utvecklingen och den omvärld som vårt skattesystem ska verka i blivit alltmer komplicerad. De internationella inslagen och den internationella påverkan på skattesystemet har blivit mer omfattande. Ett stort antal nya regler har också införts genom det arbete som sker i EU och OECD där Sverige har varit en mycket aktiv deltagare och arbetat för att påverka lagstiftningsarbetet.

Utskottet ser ett behov av att ständigt utreda och förändra skattelagstiftningen vilket regeringen också gör. Det kan naturligtvis finnas ett behov av att i framtiden diskutera hur olika skatter behöver utvecklas för att få ett system som är rättvisare, tydligare, enklare att förstå och mer logiskt för medborgarna än vad det är i dag. Att genomföra en reform är dock ett mycket omfattande arbete och dessutom pågår en rad nationella och internationella arbeten som troligen kommer att medföra förändringar i vårt skattesystem. Utskottet är därför i nuläget inte berett att förorda en översyn av skattesystemet. Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

Reservationer

1. Jobbskatteavdrag, punkt 1 (S)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 6 och
avslår motionerna
2023/24:601 av Sten Bergheden (M),
2023/24:2080 av Johan Hultberg (M) och
2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 7.

Ställningstagande

Det svåra ekonomiska läget har gröpt ur hushållens ekonomiska marginaler. Tio års reallöneökningar har ätits upp av inflationen. Sammantaget har kostnadsökningarna skapat en press på svenska hushåll som saknar motstycke på flera decennier. Vi har föreslagit en aktiv politik för att lindra hushållens ekonomiska bördor: en extra utbetalning av barnbidraget, höjt underhållsstöd, tankrabatt och elräknings- och skuldakut. Inför 2024 är det angeläget att hushållen får ytterligare stöd för att klara den ekonomiska krisen.

Vi vill justera avtrappningen av jobbskatteavdrag för höginkomsttagare. Vi föreslår därför en rättvis skattesänkning för vanligt folk som inkluderar fler förvärvsinkomster än det jobbskatteavdrag som regeringen föreslår. Skattesänkningen riktar sig mot låg- och medelinkomsttagare.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

2. Jobbskatteavdrag, punkt 1 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 7 och avslår motionerna

2023/24:601 av Sten Bergheden (M),

2023/24:2080 av Johan Hultberg (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 4 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

Den svenska skattedebatten har präglats av ett tydligt fokus på att sänka skatten på arbetsinkomster. Beskattningen av arbetsinkomster innehåller i dag mer än tio olika former av skattereduktioner – däribland rutavdrag, rotavdrag och olika former av jobbskatteavdrag – ingen av dem med tydliga påvisbara positiva effekter. Enbart jobbskatteavdraget innebär en skattereduktion med 140 miljarder kronor per år. En viktig skatteprincip bör vara att lika inkomster ska beskattas lika. Denna princip slogs sönder av den borgerliga regeringen i och med införandet av de olika jobbskatteavdragen. Jobbskatteavdragen ska därför trappas av på inkomster över 45 000 kronor i månaden, för att vara helt utfasade på månadsinkomster över 100 000 kronor i månaden.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3. Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m., punkt 2 (S)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 5 och avslår motionerna

2023/24:487 av Louise Meijer (M),

2023/24:1410 av Carl Nordblom (M),

2023/24:1483 av Sofia Skönnbrink (S),

2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1, 4 och 8,

2023/24:2273 av Carl Nordblom (M),

2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD) och

2023/24:2495 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

Det svåra ekonomiska läget har gröpt ur hushållens ekonomiska marginaler. Tio års reallöneökningar har ätits upp av inflationen. Sammantaget har kostnadsökningarna skapat en press på svenska hushåll som saknar motstycke på flera decennier. Vi har föreslagit en aktiv politik för att lindra hushållens ekonomiska bördor: en extra utbetalning av barnbidraget, höjt underhållsstöd, tankrabatt och elräknings- och skuldakut. Inför 2024 är det angeläget att hushållen får ytterligare stöd för att klara den ekonomiska krisen.

Vi välkomnar att Sverigedemokraterna och regeringen erkänt att det är möjligt att begränsa uppräkningsgränsen för statlig inkomstskatt, som förra året minskade statens intäkter med 12,9 miljarder. Andelen skattskyldiga som 2023 betalar statlig inkomstskatt uppskattas till 11 procent, vilket är den lägsta andelen sedan skatten infördes 1991. Med en pausad uppräkningsgräns uppskattas andelen i stället uppgå till 13 procent, vilket är den näst lägsta nivån sedan införandet. I det ekonomiska läge Sverige befinner sig i är det en helt felriktad ekonomisk politik att rikta stora ekonomiska stimulanser till landets höginkomsttagare. Valfärden och vanligt folk ska prioriteras.

Vi vill se en rättvis skattesänkning för vanligt folk. Den rättvisa skattesänkningen för vanligt folk och andra angelägna åtgärder ska finansieras genom att bankernas övervinster beskattas. Vi föreslår en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, alltså den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Vi föreslår en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt. Endast bankernas svenska verksamhet ska omfattas av skatten.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

4. Skatteskala, skattereduktion och grundavdrag m.m., punkt 2 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1, 4 och 8 samt avslår motionerna

2023/24:487 av Louise Meijer (M),

2023/24:1410 av Carl Nordblom (M),

2023/24:1483 av Sofia Skönnbrink (S),

2023/24:2273 av Carl Nordblom (M),

2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2495 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Arbetsmarknaden i Öresundsregionen ska i teorin vara sammanhängande. Det ska vara möjligt att bo i Sverige och arbeta i Danmark – och vice versa. Men i praktiken finns det en uppsjö av hinder för den som vill pendla över sundet. Detta trots att regering efter regering i både Sverige och Danmark har lovordat det transnationella samarbetet och utlovat förändringar. Under coronapandemin har problemen visat sig än tydligare när pendlare har fångats mellan olika system.

Under pandemin stängdes gränser utan förvarning. Från dag till dag etablerades nya regler och procedurer för gränspendlare. Olika krav på underlag för att bevisa bostad och arbetsplats infördes. Gränser öppnades och stängdes mot olika regioner från vecka till vecka. Och pendlingstiderna har ökat kraftigt. De nordiska regeringarna måste etablera ett bättre samarbete vid kriser så insatser som påverkar gränserna – och de invånare som rör sig över dessa – samordnas och kommuniceras till varandra. Den svenska regeringen ska ta initiativ till att de nordiska regeringarna etablerar kommunikations- och samarbetsstrukturer för kristillfällena.

Kraven från danska och svenska myndigheter har även varit osammanhängande och icke-kompatibla för personer som i samband med pandemin förlorade jobbet men ingått i olika räddningspaket. Personer som bor i Sverige men har haft företag i Danmark har inte kunnat ta del av räddningspaketet i något land.

Det finns ett flertal exempel på hur personer som bor i Sverige men arbetar i Danmark kan ställas inför en hel rad av olika problem. Flera personer i Öresundsregionen får problem med pensionen. Ett exempel är en person som bor i Sverige och har avsatt pengar till sin pension genom sitt företag i Danmark. Svenska Skatteverket anser att dessa pengar ska beskattas det år som pengarna betalats in. Danska Skat anser att de ska beskattas vid uttag. Det innebär att personen kommer att beskattas i båda länder trots att det uttryckligt inte är tillåtet med dubbelbeskattning vid gränsöverskridande arbete. Orsaken till att det ändå händer här är att Skatteverket inte anser att det rör sig om dubbelbeskattning – då inkomsterna beskattas vid två olika tillfällen. Det må vara logiskt för Skatteverket men för människor av kött och blod är det effekten som räknas – och effekten är att pensionen beskattas två gånger och därför i praktiken har raderats. Dubbelbeskattning i denna form måste stoppas. Dessa problem är ett axplock av de många utmaningar som möter pendlarna i Öresundsregionen och i viss mån övriga Norden.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

5. Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning, punkt 3 (S, V, MP)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Annika Hirvonen (MP) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 5 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 4 och avslår motionerna

2023/24:1707 av Teresa Carvalho m.fl. (S) och

2023/24:1727 av Eva Lindh m.fl. (S).

Ställningstagande

Under den moderatledda regeringen 2006–2014 skapades skatteflyftor utifrån inkomstkälla (lön, pension, ersättningar). Denna skatteflyfta är orättvis. För förtidspensionerade, sjuka, personer med funktionsnedsättning, arbetslösa och föräldralediga är skatten fortfarande högre än för förvärvsarbetande. Vi anser att socialförsäkringarnas syfte ska vara tydligt och transparent. Människor blir inte friskare eller kommer lättare i arbete genom högre skatt på de ibland knappa ersättningar de får. Olika typer av inkomster som baseras på arbetsinkomsten bör beskattas lika. Vi måste komma tillbaka till en likformig beskattning.

Den föregående regeringen ledd av Socialdemokraterna hade sedan tidigare i praktiken slutit skatteflyftan för ålderspensionärer och riksdagen hade genomfört kraven om att sluta skatteflyftan för personer som får sjuk- och aktivitetsersättning.

När Sverigedemokraterna och de högerkonservativa regeringspartierna justerade i den föregående regeringens budget för 2022 återinförde de en ny s.k. funkisskatt – dvs. att de som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning betalar högre skatt än de som arbetar. Trots att det inför budgetprocessen hösten 2023 fanns ett färdigt förslag om att slutligt ta bort funkisskatten lät Sverigedemokraterna och regeringen den vara kvar. Detta gjorde de i en inflationsekonomi, när det är viktigt att prioritera människor med små marginaler.

En ny skatteflyfta – en funkisskatt – tillkommer emellertid för denna grupp i och med att riksdagen har röstat igenom regeringens budget för 2024. Budgeten innehöll ett nytt jobbskatteavdrag men ingen motsvarande

skattesänkning för personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Vi vill att skatteflyktan ska slutas för alla inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenningen, a-kassan och från föräldrapenningen. Vi vill att skillnaden i beskattning av sjuk- och aktivitetsersättning i förhållande till arbetsinkomster tas bort i samtliga inkomstintervall.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

6. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (S)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 och avslår motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38,

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 9 och 10,

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1 och

2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27.

Ställningstagande

Rotavdrag infördes som en konjunkturåtgärd i en tid då det rådde hög arbetslöshet bland byggnadsarbetare. Genom att stimulera till ökad efterfrågan av sådana tjänster kunde man pressa ned arbetslösheten. Så borde man agera även nu. Det behövs stödåtgärder för att få bukt med den ökande arbetslösheten bland byggnadsarbetare.

Det är viktigt att avdrag i skattesystemet används så träffsäkert och effektivt som möjligt. Sverige och världen står just nu inför en grön omställning som kan leda till högre tillväxt, mer välstånd och lägre utsläpp – om vi har rätt

politik för att möta den. Socialdemokraterna vill därför att rotavdraget reformeras, så att de som väljer att genomföra energibesparande åtgärder får en högre subvention. Genom att subventionsgraden för andra rotarbeten tillfälligt justeras ned blir åtgärden offentligfinansiellt neutral. Det är en viktig åtgärd för att styra arbetskraften och investeringarna så att de bidrar på bästa möjliga sätt till samhällsbygget – genom samhällsnödvändiga upprustningar och renoveringar. Socialdemokraterna motsätter sig också regeringens införande av en ny sorts ”lyxrot”, genom ett kraftigt höjt tak för både rut- och rotavdraget.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

7. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9 samt

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6 och

avslår motionerna

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38,

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 9 och 10,

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1,

2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

Vi anser att man bör ser över regelverket för rut- och rotavdrag för enhetlighet och förenkling. Vi förespråkar därför en utredning av rut och rot med betoning på enkelhet, ökad sysselsättning och minskad brottslighet. Vi ser följande problemområden och möjligheter till förbättring och utökning av systemet.

I dag gäller olika procentsatser: 30 procent på rot och 50 procent på rut, beloppet 50 000 kronor för rot och 75 000 kronor för rut, dock totalt 75 000 kronor för både rot och rut per år. I allmänhet uppfattas systemet något förvirrande och inkonsekvent. Det är också av intresse att lägga till fler tjänster i rutavdraget såsom läsläsning eftersom kunskap kan vara en nyckel till sysselsättning.

Det har vidare visat sig att rut- och rotavdragen inte alltid enbart används i Sverige så som det är avsett. Det finns även oklarheter om ifall systemet med avdraget har missbrukats. Därför är det angeläget att utreda omfattningen av missbruk samt presentera åtgärder för att komma till rätta med problemen.

Underhållet i stora delar av hyresbeståndet är i dag kraftigt eftersatt. Samtidigt finns ett stort behov av att kunna erbjuda hyreslägenheter med rimliga hyror. Skattevillkoren för att verka för ett mer kontinuerligt underhåll av fastigheterna behöver därför ses över där ett rotavdrag bör ingå i översynen.

Det svenska kulturarvet utgörs bl.a. till stor del av de byggnader som bedöms vara av kulturhistoriskt värde. Det har betydelse att äldre byggnader inte förfaller och måste rivras utan i stället underhålls så att deras tidstypiska identitet bevaras. Därför förespråkar vi att det tillsätts en utredning av ett särskilt rotavdrag för renoveringsarbeten på och underhåll av byggnader av kulturhistoriskt värde.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

8. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 9 och avslår motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38,

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 10,

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1,
2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

Avdragen för s.k. rut- och rottjänster är exempel på skattereduktioner på inkomstskatteområdet. Skattereduktion för hushållsnära tjänster, det s.k. rutavdraget, innebär att den som köper hushållsnära tjänster kan göra avdrag från sin skatt för 50 procent av arbetskostnaden för ett antal tjänster utförda i en bostad. Vänsterpartiet har inget emot hushållsnära tjänster. Det vi vänder oss emot är att dessa ska skattesubventioneras. Riksrevisionen visar att 40 procent av det totala rutavdragsbeloppet 2017 gick till den tiondel av befolkningen som har de högsta inkomsterna. Det innebär i praktiken att låg- och medelinkomsttagare subventionerar höginkomsttagares städhjälp. Detta är inte bara orimligt och orättfärdigt, utan det är också ett slöseri med skattebetalarnas pengar. Rutavdraget bör därför avskaffas. Detta skulle stärka statskassan med ca 8,2 miljarder kronor under 2024, vilket motsvarar den totala lönekostnaden för ca 14 500 undersköterskor inom äldreomsorgen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

9. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16 och

2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 och
avslår motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38,

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Sztamári Waldau m.fl. (V) yrkandena 9 och 10,

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1 och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

Införandet av en cirkulär ekonomi som bryter fossilberoendet är avgörande för att vi ska kunna reducera vår klimatpåverkan i den utsträckning som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen. Det är möjligt att sluta kretsloppen och minska våra beroenden av att ständigt utvinna nya naturresurser. Men då måste lagstiftningen uppdateras och det måste bli enklare att göra hållbara och cirkulära val som konsument. Att människor delar på produkter, i stället för att alla äger ett eget exemplar, är ytterligare ett exempel på en samhällsutveckling med potential att effektivisera vår resursanvändning.

Att återbruka i stället för att köpa något nytt är bland det bästa man som enskild individ kan göra för planeten. För reparationer bör därför lägre momssatser återställas, dels möjlighet till rutavdrag införs, för att göra reparationsalternativet mer lättillgängligt.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

10. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 38 och
avslår motionerna

2023/24:409 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9,

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C),

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 9 och 10,

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C) yrkande 1,

2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 27 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

Vårt samhälle står inför omfattande utmaningar när det gäller att både minska klimatutsläppen och minimera vår resursförbrukning. En mer hållbar resursanvändning inom byggsektorn är en stor och viktig del av denna omställning då svenska byggnader beräknas stå för en femtedel av Sveriges totala klimatutsläpp och är den näst största producenten av avfall i Sverige, efter gruvindustrin. När det gäller återbruk av byggmaterial kan effekterna både på klimatutsläppen och på våra naturresurser bli betydande och branschen står redo i startfällan. Nu gäller det att även politiken kan hänga med för att underlätta denna viktiga omställning.

Man bör därför utreda ett nytt ”rit-avdrag” för arkitekter. Det behövs för att undvika rivningar men samtidigt för att utveckla, bygga nytt och bygga om vilket gör att behovet av nya innovativa lösningar ökar. För att kunna få med fler på den cirkulära omställningen vill vi utreda om man kan införa ett nytt avdrag, liknande rotavdraget, för arkitekter riktat mot att tillskapa nya bostäder, nya rum, energieffektivisera eller på annat sätt skapa miljömässig samhällsnytta inom bostadssektorn. Det finns mycket som behöver göras för att göra byggsektorn cirkulär men vi har allt att vinna ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

11. Husavdrag för arbete utomlands, punkt 5 (S, V, MP)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Annika Hirvonen (MP) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt avslår motion

2023/24:1242 av Martina Johansson (C).

Ställningstagande

Rut och rot är skatteavdrag som ges till privatpersoner för vissa typer av arbeten som utförs i hemmet. Det handlar om renoveringar när det gäller rot och i huvudsak hushållsnära tjänster när det gäller rut. Motiven för avdragen är att de ska främja svenska arbetstillfällen och att minska svartarbetet genom att fler tjänster ska betalas och skattas för.

I dag är det möjligt att använda dessa avdrag även för renoveringar och hushållsnära tjänster i bostäder utanför Sverige. Det blir allt vanligare att utländska företagare får pengar från svenska Skatteverket för reparationer och hushållshjälp som utförts hos svenskar boende utomlands. Sedan 2014 har antalet ökat med 40 procent. Oavsett uppfattningar om skatteavdragens utformning borde vi kunna enas om att det är orimligt att kunna dra av skatt via rut- och rotavdrag i hem utanför Sverige.

Förklaringen till att det ser ut som det gör i dag är gällande EU-regler. Den fria rörligheten uppges förhindra Sverige att avgränsa avdragen till att gälla enbart inom Sverige. Detta har dock inte prövats. I Finland har ett motsvarande hushållsavdrag funnits sedan 1997 och under de första 16 åren var det inte möjligt att använda avdraget om tjänsten utfördes i annat land. Reglerna för skatteavdragen rut och rot bör begränsas till bostäder inom Sverige.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

12. Husavdrag för arbete utomlands, punkt 5 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1242 av Martina Johansson (C) och

avslår motion

2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Centerpartiet var med och drev igenom införandet av rotavdraget, vilket är en bra och viktig reform. Det har förändrat arbetsmarknaden inom bygg och anläggning och gjort fler jobb vita och lett till att fler människor har råd att anlita ett företag för att renovera och bygga om i sin bostad. Tanken med att införa rotavdraget var att det skulle stimulera byggsektorn och skapa ökade skatteintäkter i Sverige. Detta har skett och fungerar bra. Däremot har jag uppmärksammat på att det finns en del i rotavdraget som inte var tanken med införandet, och det är att om en person äger en fastighet i ett annat land men skattar i Sverige så kan den göra rotavdrag även för arbete som utförts på fastigheten som finns i ett annat land. Detta är något som inte var syftet med avdraget och jag anser därför att regeringen ska förändra detta så att det enbart är fastigheter i Sverige som ger rätt till rotavdrag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

13. Utbetalningssystemet för husavdraget, punkt 6 (V, MP)

av Ilona Szatmári Waldau (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 17.

Ställningstagande

Företag som utför arbete med rotavdrag ska anmäla avdraget för utbetalning till Skatteverket. Denna anmälan innehåller dock bara uppgifter om omfattningen på avdraget, vem som varit uppdragsgivare samt vilken fastighet det gäller. Byggföretaget behöver inte uppge vem eller vilka som utfört arbetet. Om man som Byggmarknadscommissionen föreslår inför att ett företag som begär en utbetalning från Skatteverket och åberopar rotavdraget även ska lämna uppgift om vilka arbetstagare som har utfört arbetet skulle detta ge Skatteverket bättre förutsättningar att upptäcka fall där svart arbetskraft använts i samband med en rottjänst. Kunden skulle då kunna drabbas av utebliven subvention om svart arbetskraft har använts och kunden inte har gjort tillräckligt för att kontrollera att företaget följer gällande regelverk.

Vi anser att reglerna bör ändras så att företag som begär en utbetalning från Skatteverket och åberopar rotavdraget även ska vara skyldiga att lämna uppgift om vilka arbetstagare som har utfört arbetet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

14. Gåvoskatteavdrag, punkt 7 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:361 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2–5 och
avslår motionerna
2023/24:1237 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C) och

2023/24:1602 av Niels Paarup-Petersen (C).

Ställningstagande

Sverigedemokraterna sätter stort värde på det svenska civilsamhället. I civilsamhället uppkommer viktiga värden och identiteter genom mellanmännsliga relationer. Civilsamhället utgörs av olika typer av organisationer, såsom vänskapsband, sammanslutningar och föreningar, som skapar en grund för människors sociala liv. Traditioner och institutioner som vi värdesätter har ofta vuxit fram i samhället underifrån, utan statlig inblandning. Att genomdriva politiska förslag som stärker civilsamhällets oberoende i Sverige är därför önskvärt. Civilsamhället har många kvaliteter som är viktiga när det kommer till att bygga ett gott samhälle. De insatser som enskilda personer och olika föreningar inom civilsamhället gör kan bidra till att stärka det sociala kapitalet i samhället som helhet, samtidigt som dessa också kan ha stor betydelse för exempelvis kunskapsutveckling, folkhälsa, demokrati och kulturarvets bevarande.

Ekonomiskt stöd i form av gåvor från enskilda har en stor betydelse för viktiga verksamheter som drivs ideellt. Att förbättra villkoren för civilsamhället och dess olika aktörer så att de får enklare att stå på egna ben ekonomiskt är angeläget. Att riksdagen under 2019 beslutade att återinföra skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet, ”gåvoskatteavdraget”, är något som Sverigedemokraterna ser positivt på.

Vad gäller utformningen av gåvoskatteavdraget har Sverige en modell som är administrativt betungande och snålt tilltagen i förhållande till närliggande länder. Norge är ett exempel på ett land där taket för beloppsgränsen är betydligt högre. I Sverige är skattereduktionen 25 procent av gåvobeloppet och skattereduktionen får endast högst uppgå till 3 000 kronor per år.

Vi menar att taket är för lågt satt och att den positiva inverkan på civilsamhället skulle kunna bli större om taket höjdes, och därför vill vi att regeringen ser över frågan. Det svenska regelverket för gåvoskatteavdraget exkluderar dessutom många allmännyttiga verksamheter. I dagsläget finns ett krav på att gåvor måste vara avsedda att främja social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. Vi vill att regeringen ser över möjligheten att fler allmännyttiga ändamål ska kunna omfattas av regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet, med anledning av att det finns många andra typer av aktörer i civilsamhället som också bidrar med samhällsnytta men som i dagsläget inte omfattas av regelverket.

Vidare omfattas juridiska personer inte av möjligheten till skattereduktion när de ger gåvor till ideella aktörer i civilsamhället. Om juridiska personer också skulle ges möjlighet till sådan skattereduktion skulle det kunna resultera i ett positivt bidrag till konstruktiva civilsamhällesaktörer. Det är något som bör ses över av regeringen.

En annan brist i det svenska systemet rör den administrativa bördan, särskilt med tanke på den låga beloppsgränsen inom regelverket, vilket är

problematiskt för civilsamhällesaktörerna, särskilt de mindre aktörerna som riskerar att bli exkluderade. Vi vill att regeringen utvärderar hur administrationen, såsom rapporteringsplikten till Skatteverket för gåvomottagare och hanteringen av kontrolluppgifter inom regelverket för gåvoskatteavdrag, kan förenklas.

För att syftet med gåvoskatteavdraget bättre ska uppnås, och för att göra det enklare för civilsamhällesaktörer att kunna stå på egna ben ekonomiskt, så vill vi åtgärda de ovannämnda bristerna i avdragets utformning. Det skulle kunna vara ett steg på vägen mot ett starkare och mer oberoende civilsamhälle.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

15. Gåvoskatteavdrag, punkt 7 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1237 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C) och avslår motionerna

2023/24:361 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2–5 och

2023/24:1602 av Niels Paarup-Petersen (C).

Ställningstagande

Det svenska civilsamhället byggs till stor del upp av ideella organisationer och människor som lägger sin fritid på något de brinner för. Idrottsföreningar, hjälporganisationer och studieförbund är exempel på organisationer som skapar stor samhällsnytta och är viktiga för väldigt många. De ideella organisationerna finansierar huvudsakligen sin verksamhet med hjälp av bidrag från samhället, avgifter från medlemmarna, intäkter vid arrangemang och verksamheter samt gåvor från allmänheten. Till detta kommer alla de timmar som ideellt arbetande människor bidrar med för att stötta verksamheten inom de olika organisationerna. En finansieringsväg som i dag är underutnyttjad är den med frivilliga penninggåvor från allmänheten. Anledningarna till detta är två. För det första så är det i dag alltför få organisationer som är godkända som bidragsmottagare eftersom det enbart berör organisationer som sysslar med social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. För det andra handlar det i dag om alltför låga summor. Skattereduktion får bara göras med 25 procent av gåvobeloppet som för 2022 måste vara på mellan 2 000 och 12 000 kronor. Maximalt kan man alltså få skattereduktion med 3 000 kronor. De nuvarande begränsningarna i

fråga om vem som får ta emot gåvor och de låga summorna för skattereduktionen medför att den ideella sektorn i dag går miste om pengar som annars hade kunnat komma den till del. Nuvarande regelverk behöver därför ses över i syfte att utöka och bredda skattereduktionen så att fler organisationer kan ta del av den och summorna utökas väsentligt.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

16. Grönt avdrag m.m., punkt 8 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:1794 av Rickard Nordin (C),

2023/24:2453 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 91,

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 10 och

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 88 och

avslår motionerna

2023/24:1527 av Linus Lakso m.fl. (MP) yrkandena 13, 17 och 40 samt

2023/24:1792 av Niels Paarup-Petersen (C).

Ställningstagande

Det gröna avdraget var Centerpartiets förslag för skatteavdrag för gröna investeringar, där privatpersoner likt rot och rut kan göra avdrag för kostnaden direkt på fakturan, t.ex. vid investering i solceller, energilagring och laddboxar. Det gröna avdraget för grön teknik har blivit en succé. Enkelheten kombinerat med ett ökat intresse för sådant som solceller och laddplatser har gjort att efterfrågan på dessa tjänster ökat drastiskt, vilket är högst välkommet. Ju snabbare vi kan ställa om Sverige, desto bättre för både klimatet, ekonomin och säkerheten.

Solcellsbranschen har traditionellt varit en bransch som jobbar mest från vår till höst. Under vintern har få installationer gjorts, både på grund av vädret och eftersom efterfrågan varit lägre. Med dagens stora uppsving i efterfrågan har dock ledtiderna ökat. Det är nu inte ovanligt med ett par månaders väntetid på solceller och upp till ett halvårs väntetid på batterier eller växelriktare. Det har satt fingret på ett lagtekniskt problem. Skattereduktionen för grön teknik medges av Skatteverket först när installationen är slutförd och betald, dvs. på slutfakturan. När alla delbetalningar gjorts under ett och samma år utgör inte detta något problem. Problemet uppstår när delbetalningar gjorts på båda sidor av ett årsskifte (sista dagen är den 31 januari). Med tanke på de långa

ledtiderna kan likviditeten och den ekonomiska säkerheten i branschen bli lidande om inget kan förskottsbetalas i de fall arbetet löper över ett årsskifte. I praktiken leder detta till att allt arbete i december kommer att ligga nere. Det är både onödigt och olyckligt. Detta var något som lagstiftaren inte avsåg och bör därför justeras.

Vidare bör man undersöka möjligheten att ge en skattereduktion till personer som äger andelar i mindre solcellsanläggningar på flerfamiljshus. Även regelverken för småskalig energiproduktion är förlegade och motsvarar inte utvecklingen på marknaden. Det måste bli enklare att göra rätt. För att öka den närproducerade elproduktionen vill Centerpartiet bl.a. slopa skatten för egenanvändning av solex och att en person som är bosatt i en lägenhet men andelsägare i en mikroproduktionsanläggning ska ha möjlighet till skatteavdrag, något som idag inte är möjligt. För att bättre nyttja alla taktyper vill vi att de som köper en andel i en sådan anläggning ska få samma gröna avdrag för sin del av investeringen i sitt andelsägarande som den som bygger på eget tak.

Det bör också undersökas hur alla människor kan ges möjlighet att vara med och spara på såväl elräkningen som klimatet, genom att energibesparingar inkluderas i ett utvidgat grönt avdrag och med införandet av klimatkrediter.

En avgörande omständighet för att energieffektiviseringen ska ta fart på allvar är att inkludera energibesparande åtgärder i ett rotavdrag för gröna investeringar i hemmet - det gröna avdraget. Att byta ut, eller åtminstone komplettera de uppvärmningssystem som idag sker med direktverkande el är den lägsta hängande frukten, tillsammans med olika typer av isolering, för att minska svenska hushålls energikonsumtion. Installation av olika typer av värmepumpar, bergvärme och smarta system som optimerar energianvändningen och minskar energiförbrukningen bör därför inkluderas i det gröna avdraget.

Slutligen bör man stärka stödet för att konvertera fordon till mer hållbar framdrift genom att inkludera det i det gröna avdraget. Det finns också skäl att utreda möjligheten till stöd för konvertering från fossil till förnybar drift samt att se över pumplagen. De bilar som konverteras ska då självklart kunna ta del av stimulansåtgärder som ges till miljöbilar. Om en bilägare väljer att konvertera sin bil ska bilägaren kunna finansiera det inom ramen för det gröna avdraget.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

17. Grönt avdrag m.m., punkt 8 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1527 av Linus Lakso m.fl. (MP) yrkandena 13, 17 och 40 samt avslår motionerna

2023/24:1792 av Niels Paarup-Petersen (C),

2023/24:1794 av Rickard Nordin (C),

2023/24:2453 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 91,

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 10 och

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 88.

Ställningstagande

Miljöpartiet vill storsatsa på förnybar och billig energiproduktion. Vindkraften är i dag den billigaste energikällan. Även solenergin har en stor potential i Sverige. Genom solceller på villatak och lägenhetshus kan hushållen spara in pengar på sina elräkningar; för att underlätta bör skatten för andelsägande av solenergi för boende i flerbostadshus sänkas och skatten på all egenproducerad el slopas (även över gränsen på 500 kW). Med större solparker kan man producera stora volymer el som kommer alla till nytta. För att snabba på utvecklingen behöver länsstyrelsernas roll i tillståndsprocessen förtydligas. Det offentliga bör gå före genom att installera solenergi på alla offentliga byggnader. Med storskalig solvärme kan vi ersätta bioenergi och avfallsförbränning för att producera värme till fjärrvärmenätet. För att främja utvecklingen behövs initialt ett investeringsstöd. Det möjliggör användning av biobränslen där de behövs allra mest, för att ersätta fossila bränslen. Solvärme bör även införlivas i det gröna teknikavdraget.

Elnätet behöver också balanseras lokalt. Därför behöver elmarknaden utvecklas och kompletteras med lokala och regionala marknader som bl.a. möjliggör att du som elkund enklare kan sälja ditt överskott genom att mata tillbaka el från ett batteri hemma, exempelvis i din bil, när elpriset är högt eller det är brist på kapacitet i elnätet. För att möjliggöra detta tekniskt bör laddboxar som installeras genom det gröna teknikavdraget och som uppfyller standarden ISO 15118 få ett högre avdrag, dvs. 75 procent. Vidare bör hinder undanröjas för att överföra egenproducerad el mellan olika byggnader inom samma fastighet eller på närliggande fastigheter.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

18. Medlemsavgifter m.m., punkt 9 (S, V)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegné (S), Ilona Szatmári Waldau (V) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S) och

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 8 och avslår motionerna

2023/24:940 av Dzenan Cisija (S),

2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1694 av Aida Birinxhiku (S),

2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 13.

Ställningstagande

Avdragsrätten för medlemskap i fackliga organisationer avskaffades av den borgerliga regeringen 2007, dock behölls avdragsrätten för företagen. Skattereduktion för fackföreningsavgift återinfördes den 1 juli 2018 men avskaffades igen den 1 april 2019 då riksdagen beslutade om den s.k. servettskissbudgeten på förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna. Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på två starka parter i respektive bransch och därför är det en viktig fråga som bidrar till ökade ekonomiska incitament att bli medlem i en facklig organisation. För att stärka stabiliteten i svensk lönebildning och utveckla den svenska modellen behöver avdragsrätt för fackligt medlemskap införas.

En skattereduktion för fackföreningsavgift sänker kostnaden för fackligt medlemskap och möjliggör för fler att gå med i facket, vilket kan leda till en högre organisationsgrad och en högre facklig närvaro. Därmed kan den svenska arbetsmarknadsmodellen, som historiskt tjänat såväl löntagar-kollektivet som samhällsekonomin väl, stärkas. Vi föreslår att en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

19. Medlemsavgifter m.m., punkt 9 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 13 och avslår motionerna

2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2023/24:940 av Dzenan Cisija (S),

2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1694 av Aida Birinxhiku (S),

2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) och

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 8.

Ställningstagande

När människor inte har möjlighet att ta del av kommunal service måste man gå ihop för att samordna bl.a. snöröjning, renhållning och va-nät, något som är både kostsamt och tidskrävande. Många boende på landsbygden har därför gått samman i samfällighetsföreningar för att förvalta gemensamma anläggningar som exempelvis vägar, gatubelysning, energianläggningar, lekplatser, avloppsledningar, badplatser och båtbyggor. För oss är det en självklarhet att kostnaden för att själv förvalta det som en boende i en storstad bekostar via skattsedeln inte fullt ut ska landa på landsbygdsbon. Centerpartiet vill därför införa ett landsbygdsavdrag som skulle innebära upp till 3 000 kronor mer i plånboken för människor på landsbygden som är med i samfällighetsföreningar. Avdraget kan göras i deklarationen, precis som det avdrag som tidigare kunde göras för fackföreningsavgiften.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

20. Grön skatteväxling, punkt 10 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 12,
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 19 och
2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 17 och
avslår motion
2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 18.

Ställningstagande

Det bör införas en grön skatteväxling, där förorenaren betalar för sin miljöskada och resurserna används till att sänka skatten på jobb och företagande. På så vis ökar kostnaden för miljöförstörande verksamhet samtidigt som dessa intäkter återförs för att sänka skattebördan på sådant som har stor samhällsekonomisk nytta, som jobbskapande i växande företag. Detta bör vara en ledstjärna för skattepolitiken; för att klara av att gå mot ett mer hållbart samhälle behöver skattepolitiken vara långsiktigt hållbar. För att uppnå detta behövs en utvärdering av den gröna skatteväxlingen – på så sätt skapar vi förutsättningarna för en hållbar omställning.

Att beskatta utsläpp av växthusgaser och miljöförstöring är viktigt för att klara av klimatomställningen. För att stärka svensk konkurrenskraft och bidra till fler jobb är det samtidigt viktigt att detta kombineras med sänkta skatter på jobb och företagande. Centerpartiet vill fortsätta växla höjda skatter på miljöförstöring mot sänkta skatter på jobb och företagande. Därför bör man fasa ut alla nedsättningar som i dag finns av koldioxidskatten, men inte på bekostnad av branschens konkurrenskraft. En utfasning behöver därför gå hand i hand med sänkta kostnader för branscher som påverkas, eller någon annan form av kompensation som hjälper till att ställa om. Det totala kostnadstrycket för branschen ska med andra ord inte höjas, men alla företag och branscher måste betala fullt pris för sina utsläpp.

Centerpartiet vill också verka för att en skatteväxling inom transportsektorn genomförs som gör det möjligt för människor att leva och verka i hela landet. Skattesystemet ska ta hänsyn till klimatnytta och de geografiska förutsättningar som råder i Sverige. Transportsektorn i allmänhet och vägtrafiken i synnerhet står i centrum för klimatomställningen. Det finns därför anledning att initiera en översyn av skattesystemet i transportsektorn. Skälen är flera. Dels kommer den enskildas kostnad i form av skatt på bränsle att minska inom ramen för grön skatteväxling när fordon med förbränningsmotorer i allt högre utsträckning drivs av fossilfria gröna bränslen, dels ökar stadigt andelen eldrivna fordon i såväl privat som yrkesmässigt bruk. Flera expertinstanser har börjat tala om ett nytt skattesystem inom transportsektorn, exempelvis Svenska Miljöinstitutet och Klimatpolitiska rådet. Centerpartiet vill öppna upp för att utreda en fortsatt grön skatteväxling inom transportsektorn, ett system som gör det möjligt för människor att leva och verka i hela landet. Hur en sådan skattereform ska utformas måste utarbetas i en bred dialog med alla berörda. I den mån trafik ska beskattas – i dag görs det med ca 60 miljarder kronor årligen – måste man

förhålla sig till att dagens skattebas – det fossila bränslet – kraftigt eroderar. Om och när den ska ersättas med andra skattebaser måste dessa bl.a. differentiera beskattning av vägtrafik i städer och på landsbygden och i glesbygd. I städer bidrar trafiken med problem som inte förekommer i samma utsträckning på landsbygden, t.ex. sämre luftkvalitet, trängsel och buller. Det handlar även om att beskattning tillåts att variera mellan olika tider och platser.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

21. Grön skatteväxling, punkt 10 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 18 och avslår motionerna

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkande 12,

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 19 och

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

För att gynna en cirkulär ekonomi och samtidigt öka acceptansen för klimatpolitiska åtgärder krävs ett förnyat fokus på grön skatteväxling. En grön skatteväxling innebär höjda skatter på sådant som är skadligt för miljön och klimatet växlat mot sänkt skatt på arbete. Idag är det ofta billigare att använda nya naturresurser än återvunnet material. För att gynna en cirkulär ekonomi behöver återvunnet material bli mer konkurrenskraftigt. Fler ekonomiska styrmedel behöver utvecklas utifrån principen om att förorenaren ska betala så att kostnaden för användning av s.k. jungfruliga material, förstörelse av ekosystem och klimatbelastningen inkluderas i kostnaden för material och produkter. Miljöpartiet vill skapa ekonomiska incitament som främjar cirkulerade naturresurser framför utvinning av jungfruliga naturresurser.

Den gröna skatteväxlingen behöver utvecklas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

22. Förmånsbeskattning m.m., punkt 11 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 12 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt avslår motionerna

2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 33,

2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD),

2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C) och

2023/24:2187 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

I samband med coronapandemin blev det uppenbart för allt fler att systemet med förmånsbeskattning är både komplicerat och brister i rättssäkerhets–hänseende. Vi kan konstatera att exempler där rättssäkerheten satts på prov är många bara under de senaste åren. Plötslig förmånsbeskattning av fyrhjulingar som används i lantbruksverksamhet och bygdegårdar som plötsligt förmånsbeskattas för tid då lokalen inte används är några exempel på beskattningar som borde förändras.

En annan sak som prövades i betydande omfattning under coronapandemin var arbete hemifrån, på distans. Det har visat på utmaningar, bl.a. utifrån att personer riskerar att bli isolerade socialt, men också väldigt många fördelar, såsom minskade behov av transporter och mindre tid som går åt till att arbetspendla – vilket underlättar livspusslet och ger barnen större tillgång till sina föräldrar – minskade kostnader för kontor samt en breddad rekryteringsbas för arbetsgivare – som också innebär att stad och land binds samman. Utvecklingen av förutsättningarna för distansarbete ligger i tiden, som en del i utvecklingen av digitaliseringen, ytterligare ett steg mot att göra arbetssituationen mer flexibel för fler arbetstagare och arbetsgivare, och för att skapa bättre förutsättningar för boende på annan ort som får hela Sverige att växa. Även reglerna kring förmånsbeskattning behöver ses över i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete. Det är därför bra att det nu har tillsatts en utredning som ska se över detta – Moderniserade skatteregler för ett flexibelt arbetsliv – tjänsteställets placering och avdrag för ökade levnadskostnader (dir. 2023:75). Det är tydligt att det behövs en större översyn av systemet med förmånsbeskattning. Enkelhet, rättssäkerhet och transparens måste vara ledord.

Vidare är frågan om beskattning av ersättning för styrelseuppdrag en prioriterad fråga för Centerpartiet. Högsta förvaltningsdomstolen slog 2017 fast att styrelsearvodet normalt ska beskattas som inkomst av tjänst, även om arvoden faktureras via eget bolag. Detta försvårar både för den enskilde och för de företag som vill stärka styrelsen med en specifik kompetens. Regeringen bör därför se över regelverken så att det blir möjligt för styrelseledamöter att fakturera arvode för sitt arbete via näringsverksamhet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

23. Förmånsbeskattning m.m., punkt 11 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 33 och
avslår motionerna
2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD),
2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C),
2023/24:2187 av Sten Bergheden (M),
2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 12 och
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

Det måste bli enkelt och billigare att resa med låg klimatpåverkan. Detta kräver allt från stora investeringar i kollektivtrafikens och cykelns infrastruktur till ökad turtäthet, bättre punktlighet och informationsinsatser. Sveriges järnväg behöver rustas upp och byggas ut i hela landet. Nya stambanor för höghastighetståg ska färdigställas. Regeringen bör ge SJ ett samhällsuppdrag att verka för ökat tågresande. Utbudet av nationell och regional kollektivtrafik ska öka i hela landet. Vidare bör regeringen ta fram en nationell cykelplan, inklusive förslag på ett nationellt cykelvägsnät, och följa upp den nationella cykelstrategin med konkreta åtgärder för att fler ska kunna cykla. Det behöver byggas fler och bättre cykelvägar såväl i städer som i glesbygden och på landsbygden.

Miljöpartiet arbetar vidare för att man ska slopa förmånsbeskattningen på företagscykel och kollektivtrafikkort.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

24. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2692 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C).

Ställningstagande

I Sverige infördes den 1 januari 1999 en lag som kriminaliserade köp av sexuella tjänster, sexköpslagen. Regeringsrätten fastslog i en dom 1982 att prostitution är att betrakta som näringsverksamhet och att den som säljer sex därför ska betala skatt. Det är oklart om någon hittills har uppgivit prostitution som sysselsättning i sin deklaration. Att vara prostituerad är att befinna sig i en utsatt position. Att av olika orsaker behöva sälja sex för att få sin vardag att fungera är förödmjukande och traumatiserande och får ofta livslånga negativa hälsoeffekter. Att sälja sex är inte olagligt, dock att köpa sex. Det är att betrakta som mäns våld mot kvinnor. Trots det har det framkommit att Skatteverket nu konstaterar att pengar som kommer från försäljning av sexuella tjänster ska beskattas. Detta trots att pengarna i sig kommer från en handling som är illegal (köpet, inte försäljningen).

Skatteverket driver på detta sätt in skattemedel som kommer från en handling som är illegal. Att en person i en utsatt position förväntas betala in pengar på ett skattekonto under ordnade former är inte rimligt. Att en statlig myndighet kräver in pengar som man vet kommer från en olaglig handling för att sedan använda dem i ordinarie verksamhet gränsar till en form av penningtvätt som staten medverkar till. Om inkomster från försäljning av sexuella tjänster ska beskattas borde också en mängd avdrag få göras, och de som köper sex borde identifieras för att också betala sociala avgifter.

Skatteverket är en uppbindsmyndighet som förfogar över skatteinstrumentet. Prostitution är vare sig ett arbete eller en hobby. Det är att befinna sig i exploatering. Myndigheten har via regleringsbrev och instruktioner i uppdrag att jobba för jämställdhet och att motverka mäns våld mot kvinnor. Regeringen bör omedelbart se över Skatteverkets instruktion och regleringsbrev för att klargöra att staten inte på något sätt ska beskatta inkomster från olaglig verksamhet. Myndigheter ska samverka för att stödja brottsoffer. Om en förändring av skattelagstiftningen är nödvändig bör den göras.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till ändring i skattelagstiftningen, med innebörden att prostitution inte ska beskattas. Staten ska inte

beskatta inkomster som kommer från verksamhet som är olaglig utan i första hand stödja brottsoffer.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

25. Personaloptioner, punkt 13 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2023/24:428 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6.

Ställningstagande

Vi vill att svenska folket ska vara ett ägande folk. En betydande del av svenskarnas förmögenhet är uppbunden i offentliga och privata fonder genom främst pensionssystemen. För gemene man är detta deras främsta finansiella tillgångar och de flesta har i övrigt ett relativt begränsat finansiellt kapital. Genom att kapitalet är bundet i olika fonder, vars investeringar inte är tillgängliga för de mindre företagen, skiljer sig Sverige från många andra länder. Möjligheterna och incitamenten för privatpersoner att investera främst i mindre bolag genom justeringar på skatteområdet ska ökas bl.a. genom att nystartade och små expanderande företag ska kunna erbjuda sina anställda att investera i företaget. Vi vill därför underlätta för företag att kunna erbjuda personaloptioner.

Villkoren för personaloptioner behöver därför förbättras, främst i nya innovativa företag med hög risk, vilket kan förbättra kapitalförsörjningen. I ett företags tidiga skede kan det vara svårt att knyta till sig rätt kompetens, vilket ofta är intimt sammankopplat med lönebildningen och således ytterligare ökar behovet av finansiering. Kapitalförsörjningen i nystartade företag innebär redan i dag ofta ett hinder som resulterar i att många potentiella innovationer inte når ända fram. Finansieringsproblemen i bolagens tidiga faser skulle dock delvis kunna avhjälpas av bättre villkor för personaloptioner, där den anställda får ta del av eventuella framtida vinster. Sålunda behöver företagen inte erbjuda lika hög lön, men anställda får ett extra incitament att bidra till företagets framgångar. Vi vill därför att förutsättningarna för personaloptioner förbättras i nystartade företag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

26. Reseavdrag, punkt 15 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 7 och
avslår motionerna
2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 40 och
2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

Regeringen borde systematisera och förstärka kontrollen av reseavdragen. Systemet med reseavdragen medför emellanåt felrapporteringar till Skatteverket, vilket tyder på att det inte nyttjas på ett korrekt sätt. Därför behövs en effektiviserad kontroll av reseavdrag som görs på deklARATIONEN. Vi vill att man tillsätter en utredning på Skatteverket för att ta fram åtgärder för att effektivisera systemet för kontroll av reseavdrag. Syftet med en effektivisering bör vara att beivra fusk men ska samtidigt inte försämra möjligheterna att bo och verka på olika platser i landet. Att förstärka kontrollen av det nuvarande reseavdraget ska inte heller försämra möjligheterna för dem som bor i glesbygd och på landsbygden, på det sätt som regeringen har indikerat genom de förslag som framställts av Reseavdragskommittén.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

27. Reseavdrag, punkt 15 (V, MP)

av Ilona Szatmári Waldau (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 40 och
2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V) yrkande 11 och
avslår motion
2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Sverige ska ha ett transportsystem som tillgodoser behovet av transporter för personer och näringslivet, och samtidigt klarar klimatmålet och övriga miljömål, trafiksäkerhet och hälsa. Målbilden är ett utsläppsfritt och transporteffektivt samhälle. Sveriges nuvarande regering har dock genomfört en rad åtgärder som kraftigt ökar utsläppen inom transportsektorn.

I oktober 2022 föreslog den högerkonservativa regeringen att den modell för reseavdrag som hade beslutats i juni samma år och som var oberoende av färdmedelsval, inte skulle införas. Den nya modellen för reseavdrag var tänkt att börja gälla den 1 januari 2023. Dessutom skulle schablonbeloppen för resor med egen bil och förmånsbil höjas enligt den nya regeringens förslag. Förslaget om höjda schablonbelopp gäller dock inte elbilar. Vidare har regeringen genomfört en sänkning av reduktionsplikten från den 1 januari 2024 och tagit bort stödet till elfordon. Detta ökar väsentligt behovet av kraftiga åtgärder för att snabbt minska utsläppen av växthusgaser inom transportsektorn.

Regeringen bör därför snarast återkomma med förslag på ett färdmedelsneutralt, avståndsbaserat reseavdrag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

28. Avdrag för arbetsredskap m.m., punkt 16 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist (båda C) yrkande 1 och

avslår motionerna

2023/24:588 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2145 av Saila Quicklund (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Intresset för fjällvandring har ökat kraftigt de senaste åren. Framför allt är det ovana vandrare som nu strömmar till, och det ökar belastningen på fjällräddarna. När medier rapporterar om olyckor och personer som försvunnit på fjället är det troligtvis just fjällräddarna som är där och hjälper till. Fjällräddarna, denna frivilliga grupp, kan vi inte ta för givet. Vi behöver säkerställa goda villkor för dem som ställer upp och även se till att vi får fler fjällräddare. Alltför länge har de frivilligas engagemang och hårda arbete fått

för lite uppmärksamhet och stöd. Detta måste förändras för att öka tryggheten i fjällvärlden.

Alla frivilliga livräddare är en ovärderlig resurs för människors trygghet. Fjällräddarna tar dock inte bara ansvaret utan också en stor del av kostnaderna. Exempelvis använder varje fjällräddare en egen skoter, fyrhjuling och bil med släpvagn för transporter. Utrustningen måste vara relativt ny och helförsäkrad – det är stora investeringar. Rimligt och enkelt vore att överväga att fjällräddare kunde få skatteavdrag för den del där fordonen används i det allmännas tjänst. Men för att genomföra det måste skatteregler ändras.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

29. Avdrag för pensions- och bosparande, punkt 17 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:394 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 8 och
avslår motionerna
2023/24:2194 av Sten Bergheden (M) yrkande 3 och
2023/24:2518 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

För Sverigedemokraterna är det av yttersta vikt att varje person som uppnår pensionsåldern ska kunna leva ett tryggt, värdigt och anständigt liv, där ingen ska behöva arbeta efter att pensionsåldern uppnåtts, och övergången från arbetstagare till pensionär ska bli ekonomiskt hållbar.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser bör det införas ett nytt system – en allemanspension – med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och samma regler för uttag, men där det inte görs något skatteavdrag vid själva insättningarna, på upp till ett prisbasbelopp per år.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

30. Skattereform, punkt 19 (S)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 och avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2023/24:1129 av Lars Beckman (M),

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5,

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,

2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6,

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7,

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1,

2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S) och

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14.

Ställningstagande

Skattesystemets huvudsakliga uppgift är att säkerställa tillräckliga skatteintäkter för att finansiera välfärden. För att bidra till ett legitimt och rättvist skattesystem är det viktigt att skattereglerna är generella, med breda skattebaser och skattesatser som är väl avvägda gentemot målen för den ekonomiska politiken. Utöver detta ska skattesystemet bidra till omfördelning, jämlikhet och jämställdhet. Tydliga regler bidrar till förståelse och legitimitet för skattesystemet och minskar även utrymmet och riskerna för fel och fusk.

Under den moderatledda regeringen 2006–2014 sänktes de totala skatterna med över 140 miljarder kronor. Till stor del genomfördes skattesänkningarna för lånade pengar. Detta var djupt problematiskt eftersom de underskott de lämnade efter sig minskade möjligheterna att finansiera välfärden och samhällets förmåga att ta itu med samhällsproblemen.

Den stora skattereformen 1990/91 byggde på ett antal fördelningspolitiskt sunda och ekonomiskt rationella principer i syfte att utforma ett skattesystem

som var både samhällsekonomiskt och fördelningspolitiskt effektivt. Dess bärande principer var lägre skattesatser, bredare skattebaser och en mer neutral och likformig beskattning av olika inkomster, investeringar, sparformer och olika delar av den privata konsumtionen. Reformens huvudinriktning blev således lägre skatter på arbete för i första hand breda löntagargrupper, skärpt beskattning av kapital och minskade möjligheter till skatteplanering. En av de viktigaste ambitionerna med 1990-talets skattereform var just att skapa en bättre balans mellan beskattningen av arbete och kapital. Sedan reformen infördes i början av 90-talet har ett stort antal avsteg gjorts från dessa principer med såväl fler undantag som stora skattesänkningar på inkomster och förmögenheter. Alla dessa avvikelser, i kombination med andra förändringar av skattepolitiken efter reformens genomförande, har lett till att dagens skattesystem kännetecknas av stora och allvarliga problem. De många avstegen från en neutral och likformig beskattning har skapat smalare och mer instabila skattebaser. De stora skattesänkningarna har också försämrat skattesystemets förmåga att finansiera den offentliga sektorn. Dessutom leder en brist på likformig beskattning till stora samhällsekonomiska kostnader genom att snedvrider hushållens och företagens ekonomiska beslut. Ett av de mest allvarliga problemen i dagens skattepolitik är den skattemässiga obalansen mellan arbete och kapital med allt lägre skatter på kapital.

Behovet av en ny omfattande översyn av skattesystemet är stort. Grundbultar för översynen är att skattesystemet ska generera stabila skatteintäkter för finansieringen av våra gemensamma åtaganden, vara enkelt för enskilda och bygga på principen om att skatt ska betalas efter bärkraft. Dock kan avsteg från principen om generella skatteregler i vissa fall motiveras av explicita krav på styrning eller av samhällsekonomiska effektivitetsskäl. Genom skatter kan vi främja en stark välfärdsstat och bättre folkhälsa samt styra mot minskad miljöpåverkan. Ett alltför stort fokus på optimering och styrning genom skattesystemet riskerar emellertid att göra skattesystemet komplicerat och på sikt att urholka välfärdens finansiering. Det finns därför starka skäl för enhetlighet.

Med hänvisning till vad som ovan anförts bör en ny omfattande skattereform genomföras. Utgångspunkten för en reform är att skattesystemet ska vara enhetligt, neutralt och likformigt med få undantag och särregler. Vid genomförande av en skattereform bör man dock överväga mer långsiktigt hur de som har de högsta inkomsterna och tillgångarna ska kunna bidra mer till den generella välfärden, vilket ökar skattesystemets legitimitet

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

31. Skattereform, punkt 19 (SD)

av Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11 och

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5 och avslår motionerna

2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2023/24:1129 av Lars Beckman (M),

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,

2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6,

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7,

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1,

2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S),

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 och

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14.

Ställningstagande

Sverige ska ta ut skatter för att finansiera välfärd och investeringar i tillväxt. Samtidigt är det ett faktum att Sverige även på skatteområdet måste vara konkurrenskraftigt gentemot omvärlden. Politiska beslut påverkar ständigt näringslivet och svenska företags konkurrenskraft. Sverige har en rad skattepålagor som inte finns i andra länder. Dessa regler behöver ses över och en reform av skattesystemet utredas så att den svenska konkurrenskraften inte på sikt urholkas. Orättvisor i beskattningen spär på ett missnöje hos befolkningen och minskar förtroendet för skattesystemet i allmänhet. Regeringen borde därför överväga att utreda skattesystemet.

Inkomstbeskattningen behöver ses över. Omkring två tredjedelar av skatteintäkterna kommer från inkomstbeskattningen och den är relativt hög i en internationell jämförelse. Skattesystemet har inbyggda skatteskillnader som är oskäliga på olika områden. Bland annat gäller inte samma skatt för lön som för pension och skatten skiljer sig nästan en månadslön per år för en löntagare

i en högskattekommun jämfört med en löntagare med exakt samma inkomst i en lågskattekommun. Vi värnar det kommunala självbestämmandet, men det är samtidigt inte rimligt att arbetsinkomster ska beskattas olika på geografisk grund när de välfärdstjänster som vi betalar för inom kommunsektorn har lagstadgade krav på sig att vara likvärdiga över hela landet.

Olika bolagsformer, kapitalinvesteringar och fastighetstyper har olika former av beskattning vilket i sig är ytterligare exempel på hur orättvisa regler är gällande näringsverksamheter. Regeringen bör föreslå åtgärder avseende obsoleta skatteregler som är hämmande för företagen.

En annan fråga som behöver behandlas är beskattningen av svenska sjömän som är komplicerad. Detta beror inte bara på vilken flagg som fartyget man jobbar på har utan även på vilken trafiktyp fartyget för tillfället bedriver och vilket eller vilka vatten som för tillfället trafikeras. Det finns även en 183 dagarsregel som har visat sig vara svårtolkad och stundom ologisk. Detta leder inte bara till en stor administrativ börda för rederierna utan även till att den enskilde sjömannen inte på förhand kan räkna ut hur mycket skatt som ska betalas och därmed inte heller vilken nettolön denne kommer att få förrän efter att lönen utbetalats.

Vidare bör man utreda ett inkomstskatteavdrag som alternativ till flerbarnstillägget. Flerbarnstillägget är ett bidrag som kan erhållas oavsett om föräldrarna i familjen arbetar eller inte. Flerbarnstillägget är också anpassat efter hur barnafödandet sett ut förr i tiden i Sverige. Därför behöver vi utreda möjligheten att koppla ihop stödet till barnfamiljer med förvärsinkomster för att ersätta bidraget med ett avdrag ett skatteavdrag på inkomst av tjänst för arbetande föräldrar.

Slutligen bör man utreda åtgärder för att stimulera sparande och motverka överskuldssättning. Under en längre tid har skuldsättningen successivt ökat i samhället, vilket långsiktigt kan komma att utgöra en samhällsrisk. En skattemässigt enkel och fördelaktig beskattning är att föredra för att uppmuntra till privat sparande. Vi vill utreda hur inkomstskatteavdragen och ränteavdrag behöver se ut för att i högre grad stimulera till ökat sparande och förhindra överskuldssättning. Till detta behöver också ett privat pensionssparande motsvarande privat pensionsförsäkring med schablonmässig inkomstbeskattning återinföras som ger incitament för alla att spara privat till pensionen.

Vi vill därför tillsätta en utredning som identifierar alla de olika delar av skattesystemet som i dag innebär en inkonsekvent och ologisk beskattning. En utredning som föreslår konkreta reformer på varje enskilt område för att komma tillrätta med obalanserna. En reform av de ologiska skatteskillnaderna bör inte leda till ett höjt skatteuttag totalt sett utan snarare utgå från möjliga besparingar som i stället kan öppna för ett sänkt skatteuttag. Utredningen behöver därför ta utgångspunkt från både intäkter och kostnader.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

32. Skattereform, punkt 19 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12 och

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6 och avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2023/24:1129 av Lars Beckman (M),

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5,

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7,

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1,

2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S),

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 och

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14.

Ställningstagande

Skatternas huvudsakliga uppgift är att finansiera välfärden och övriga delar av det offentliga åtagandet. För att skattesystemet ska uppfattas som legitimt är det viktigt att skattereglerna är generella, enkla och med breda skattebaser. Detta var också utgångspunkten för den stora skattereformen i början av 1990-talet. Denna resulterade i lägre skatter på arbete, skärpt beskattning av kapital och minskade möjligheter till skatteplanering. Sedan dess har det gjorts många avsteg från dessa principer. Den svenska skattedebatten har präglats av ett tydligt fokus på att sänka skatten på arbetsinkomster. Beskattningen av arbetsinkomster innehåller i dag mer än tio olika former av skattereduktioner. En viktig skatteprincip bör vara att lika inkomster ska beskattas lika. Denna princip slogs sönder av den borgerliga regeringen i och med införandet av de olika jobbskatteavdragen eftersom jobbskatteavdragen endast omfattar arbetsinkomster. Sverige behöver en ny stor skattereform, som ökar skatteintäkterna och stärker likformigheten i skattesystemet. I en sådan reform

bör en ny skatt på 5 procentenheter införas på månadsinkomster över 62 000 kronor. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Politiken har ett stort ansvar för att det byggs fler bostäder, men också för att rätt typ av bostäder byggs. Det som framför allt behövs är hyresrätter med rimliga hyror. För att bygga dessa behövs ett ökat statligt ansvarstagande både genom tydligare styrning och genom olika former av ekonomiskt stöd. Men inte minst behövs en tydlig åtgärdsplan för att uppnå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och äganderätt. Vi lever sedan länge med en bostadsmarknad där ytterst skeva ekonomiska och regelmässiga villkor gäller för de olika upplåtelseformerna, genomgående till hyresrättens nackdel. Målsättningen måste vara att alla upplåtelseformer ska vara lika attraktiva och det är samhällets och politikens uppgift att se till att det blir så. Vi vill därför se en totalöversyn av både regler och skatter som kan jämna ut villkoren. Regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för att genomföra en totalöversyn av regler och skatter enligt Vänsterpartiets förslag, i syfte att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och äganderätt.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

33. Skattereform, punkt 19 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7 och

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2023/24:1129 av Lars Beckman (M),

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5,

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,

2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6,

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),

2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S),

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 och

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14.

Ställningstagande

Om vi blickar ut över Sverige ser vi stora ekonomiska skillnader. Tydligast märks det kanske på kommunalskatten. En sjuksköterska i Dorotea betalar 6 kronor och 17 öre mer i skatt per tjänad hundralapp än kollegan i Österåker. Det kanske vore i sin ordning om en högre skatt i gengäld gav bättre service, men vi vet redan att det inte är så. De ekonomiska ojämlikheterna mellan land och stad är ett samhällsproblem som behöver tas på allvar. Ekonomin lägger grunden för vad vi som samhälle kan erbjuda människor i form av utbildning, vård, service och trygghet. Det är den som finansierar samhällskontraktet.

Att förändra ett ojämnt skattesystem tar tid, men vi måste börja nu. Ett seriöst reformarbete måste påbörjas för att städa upp i det svenska skattesystemet. Centerpartiet vill se en stor bred skattereform. Målet ska vara att göra skattesystemet enklare, tydligare och rättvisare. En parlamentarisk utredning måste tillsättas redan under denna mandatperiod.

En översyn av skatter, avgifter och avdrag bör göras för att säkra en konkurrensneutral och tidsenlig lagstiftning i den digitala sektorn. Subventioner och avgifter inom den digitala sektorn slår i dag snett. Globala plattformsföretag får tillgång till avgiftsfri energi till sina servrar medan svenska bolag får betala vanlig taxa. Elektronik beläggs med kraftiga avgifter utifrån en förlegad syn på hur elektroniskt minne används. Särskilt angelägen i en sådan översyn är den s.k. kassettagiften. Avdraget för forskning och utveckling är ett viktigt instrument för att stärka tillväxten och företagets konkurrenskraft, och det är viktigt att digital utveckling kan utgöra grund för avdrag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

34. Skattereform, punkt 19 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 10 och 14 samt avslår motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:573 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2023/24:1129 av Lars Beckman (M),

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 11,

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 1–5,

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S),

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 2,
2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,
2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 6,
2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD),
2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 7,
2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 1,
2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S) och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Miljöpartiet anser att man måste jämna ut de skevheter som idag finns mellan beskattning av arbetsinkomster respektive kapitalinkomster. Det är inte bra att det lönar sig mer att äga än att arbeta. Ägandet av kapital är extremt ojämnt. Män har i genomsnitt högre kapitalinkomster eller inkomster från näringsverksamhet än kvinnor. Kvinnors kapitalinkomster uppgår till knappt hälften av männens och bara 4 procent av det privatägda aktievärdet ägs av kvinnor. Det gör att män tjänar på att skatten på kapital i många fall är lägre än skatten på arbete. De har ofta större kapitalinkomster som beskattas med en lägre skattesats än arbetsinkomster. För att komma till rätta med detta vill Miljöpartiet att kapitalinkomster beskattas progressivt. Skatter kan även i övrigt behöva ses över ur ett jämställdhetsperspektiv. Det kan handla om hur olika skattevillkoren kan se ut i olika livssituationer.

Kommissionen för jämställda livsinkomster har visat att det förekommer en ojämn fördelning av ekonomiskt bistånd, statliga stödåtgärder, företagsstöd och arbetsmarknadsåtgärder. Kvinnor tar i högre grad än män del av stödåtgärder som är inkomstprövade och ersättningar som kompenserar för inkomstbortfall, som sjukpenning eller föräldrapenning. Män tar i stället del av insatser som för dem närmare arbetsmarknaden eller ger dem bättre förutsättningar att ackumulera inkomster av arbete eller kapital, såsom subventionerade anställningar och stöd till näringsverksamhet. I och med detta har män i genomsnitt större inkomster och därmed större möjligheter att bygga upp ett sparande. För att komma åt denna del av ojämslaldheten måste vi sluta lönegapet och se till att kvinnodominerade yrken värderas högre.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Husavdrag (rut- och rotavdrag), punkt 4 (SD)

Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD) anför:

Vid utskottets behandling av frågor om husavdrag (punkt 4) har vi försökt få stöd för vårt förslag till reservation 7. Eftersom vi inte har fått stöd för vårt yrkande har vi i andra hand gett stöd till det alternativ som företrädarna för Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna förespråkar.

Om vårt förslag till ställningstagande i frågan om husavdrag (reservation 7) avslås i den förberedande voteringen i kammaren avser vi att i huvudvoteringen stödja det alternativ som förordas av företrädarna för Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna.

Vi vill också framhålla Tidöavtalet där samarbetspartierna Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna anger att partierna är överens om att ta ansvar för Sverige i ett gemensamt samarbete under mandatperioden 2022–2026.

2. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (S, V)

Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V) och Patrik Björck (S) anför:

Vi noterar att utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution i betänkandet Ut ur utsatthet (SOU 2023:97) bland annat har föreslagit att en översyn av beskattning vid prostitution bör göras. Vi anser att detta är en angelägen fråga som regeringen brådskande bör hantera. Vidare anser vi att frågan om beskattning av inkomst från försäljning av sexuella tjänster handlar om mer än den specifika skattefrågan och därmed bör hanteras med ett brett grepp med målet att stoppa exploatering av människor i prostitution.

3. Beskattning av sexuella tjänster, punkt 12 (C, MP)

Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP) anför:

Sedan motionen lades har utredningen Ut ur utsatthet (SOU 2023:97) lämnats till regeringen. Där har frågan om beskattning av prostituerades inkomster berörts. Det hade varit önskvärt om regeringen hade hanterat denna fråga redan i det ärendet, särskilt med tanke på att frågan debatterats ett flertal tillfällen i kammaren, där regeringen gett uttryck för att frågan måste få en lösning. Hade så skett, hade vi ställt oss bakom en sådan formulering. Vi anser att det är en angelägen fråga som regeringen bör hantera skyndsamt för att lösa. Vi anser också att frågan handlar om mer än en specifik skattefråga och därför bör

hanteras i ett större sammanhang. Men genom att utredningen kortfattat hänvisa till att man bör överväga att utreda frågan om beskattning särskilt fördröjs hela problematiken ytterligare. Därför väljer vi att hålla fast vid reservationen.

4. Skattereform, punkt 19 (SD)

Per Söderlund (SD), David Lång (SD), Bo Broman (SD) och Ulf Lindholm (SD) anför:

Vid utskottets behandling av frågor om husavdrag (punkt 19) har vi försökt få stöd för vårt förslag till reservation 31. Eftersom vi inte har fått stöd för vårt yrkande har vi i andra hand gett stöd till det alternativ som företrädarna för Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna förespråkar.

Om vårt förslag till ställningstagande i frågan om skattereform (reservation 31) avslås i den förberedande voteringen i kammaren avser vi att i huvudvoteringen stödja det alternativ som förordas av företrädarna för Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna.

Vi vill också framhålla Tidöavtalet där samarbetspartierna Sverige–demokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna anger att partierna är överens om att ta ansvar för Sverige i ett gemensamt samarbete under mandatperioden 2022–2026.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:361 av Jonas Andersson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en höjning av taket för beloppsgränsen inom regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur juridiska personer ska kunna få skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur fler allmännyttiga ändamål ska kunna omfattas av regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en förenkling av administrationen för mottagarna inom regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:394 av Daniel Persson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny form av privat pensionssparande och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:409 av Mikael Eskilander m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett kontinuerligt underhåll för fastigheter där ett rotavdrag bör ingå och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till införande av rotavdrag för byggnader av kulturhistoriskt värde och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna och incitamenten för privatpersoner att investera i mindre bolag och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en reform av skattesystemet för en förbättrad internationell konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:428 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för personaloptioner i nystartade företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företag som begär en utbetalning från Skatteverket inom ramen för rotsystemet även ska lämna uppgift om vilka arbetstagare som har utfört arbetet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:487 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa den statliga inkomstskatten och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:519 av Ann-Sofie Lifvénhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ett rotavdrag för uppvisad miljövinst i sitt boende kan konstrueras för maximal klimatnytta och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:568 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett skatteavdrag för dem som tar körkort för buss eller lastbil om det sedan resulterar i att man får ett chaufförsjobb, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:573 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regler och skattelagar för att underlätta och öka lönsamheten för svensk biodling och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:588 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för avdrag för hemmakontoret i syfte att underlätta för såväl anställda som egenföretagare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:601 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ytterligare ett jobbskatteavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:621 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att anställda ska kunna genomföra kompetenshöjande åtgärder via bruttolöneväxling och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:622 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över grunderna för friskvårdsbidrag så att de även innefattar naprapat och kiropraktor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:628 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förändra regelverket för friskvårdsbidrag så att det innefattar även hyra och köp av utrustning som möjliggör träning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:866 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en avdragsrätt för medlemskap i fackliga organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett ”ritavdrag” för arkitekter riktat mot att tillskapa nya bostäder eller nya rum, energieffektivisera eller på annat sätt skapa miljömässig samhällsnytta inom bostadssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:940 av Dzenan Cisija (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att överväga återinförandet av avdragsrätten för fackföreningsavgiften och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagens beslut om nytt reseavdrag (bet. 2021/22:SkU29) ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1129 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige behöver ett modernt och reformerat skattesystem och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1237 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka förutsättningarna för att utöka och bredda skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1242 av Martina Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att ta bort rätten att göra rotavdrag för fastigheter utanför Sveriges gränser och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1330 av Jamal El-Haj (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att a-kasseavgiften och fackföreningsavgiften bör göras avdragsgilla eller ges skattereduktion och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1331 av Jamal El-Haj (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av skattesystemet behöver göras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1410 av Carl Nordblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en skattebefrielse för de första 500 000 kronor som en svensk medborgare tjänar i livet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1483 av Sofia Skönbrink (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att kompensera de individer som är direkt beroende av bilen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1500 av Eva Lindh m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en ändrad lagstiftning för att förhindra att skatteavdrag för rut och rot tillämpas för arbeten utomlands och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom EU verka för att nationella avdrag och skatteavdrag ska kunna

tillämpas enbart inom det egna landet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1519 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla den gröna skatteväxlingen och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa förmånsbeskattningen på företagscykel och kollektivtrafikkort och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1527 av Linus Lakso m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka skatten på andelsägande av solenergi för boende i flerbostadshus och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva småskalig solvärme i det gröna avdraget och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att laddboxar som installeras genom det gröna teknikavdraget och uppfyller standarden ISO 15118 får avdrag på 75 procent och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1602 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att möjliggöra skattereduktion för gåvor till kulturen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1607 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra jämbördiga regler för gränspendlare vid uppsägning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förenkla skattesituationen efter covid-19 för arbetspendlare över landsgränser och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dubbelbeskattning av pensioner måste stoppas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1631 av Daniel Bäckström och Mikael Larsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att möjliggöra rotavdrag för renovering av fönsterbågar som avlägsnas från byggarbetsplatsen och renoveras i ett snickeri eller måleri och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att utreda skattesystemet och föreslå åtgärder avseende de för företagen hämmande och obsoleta skattereglerna och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbättring av skattevillkoren för renovering av flerbostadshus och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbättring av skattevillkoren för renovering och underhåll av kulturhistoriska byggnader och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1658 av Per Söderlund m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att utreda hur inkomstbeskattningen ska kunna bli mer konkurrenskraftig och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga åtgärder med innebörden att inkonsekventa skatteskillnader jämnas ut och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att utreda och reformera beskattningen av svenska sjömän och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att utreda ett inkomstskatteavdrag som alternativ till flerbarnstillägget och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda åtgärder för att stimulera sparande och motverka överskuldssättning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vilka tjänster som ska berättiga till rut och rot samt förebygga missbruk av dessa och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde systematisera och förstärka kontrollen av reseavdragen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1694 av Aida Birinxhiku (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att återinföra en skattereduktion för fackföreningsavgift och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1707 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en enhetlig beskattning av förvärvsinkomster kan åstadkommas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1727 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den orättvisa skatteflyktan för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1774 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanta dricks som skattepliktig ersättning för arbete och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fjällräddarnas möjlighet att få skatteavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1792 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom ett blått avdrag skapa ekonomiska incitament för medborgarna att investera i vattenbaserade teknologier och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1794 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över årsskiftesproblematiken kring det gröna avdraget och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1816 av Elisabeth Thand Ringqvist (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett förtydligande av skattelagstiftningen för styrelseledamöter i aktiebolag som fakturerar sitt styrelsearvode, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:1905 av Linnéa Wickman m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skattesystemet för ett mer jämlikt Sverige och en starkare välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2044 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinföra skattereduktionen för fackföreningsavgift och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2080 av Johan Hultberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över jobbskatteavdragets utformning så att det inte ger incitament att höja kommunalskatten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2145 av Saila Quicklund (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn och förändring av stöd- och skattevillkor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2187 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att slopa förmånsbeskattningen av kostförmån till medarbetare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2194 av Sten Bergheden (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett skatteavdrag för unga som sparar till en egen bostad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2219 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utvidga rutavdraget till att även innefatta hjälp med transporter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2236 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa ett rutavdrag för reparationer och säkerhetshöjande åtgärder på fordon och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2261 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda en förändring i skattelagstiftningen för att göra generella utbildningar för anställda till skattefria förmån och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2273 av Carl Nordblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ändra den tid en artist, kulturutövare eller idrottsperson får vistas i Sverige innan den anses vara bosatt i landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2281 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att reformera skattesystemet med fokus på drivkrafter för arbete och ökad konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett omställningsrut och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2320 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för att genomföra en totalöversyn av regler och skatter enligt Vänsterpartiets förslag, i syfte att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt, och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2321 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avslå förslaget om nytt jobbskatteavdrag i budgetpropositionen för 2024 och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skatteflyktan ska slutas för alla inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassan och föräldraförsäkringen, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny skatt på 5 procentenheter bör införas på månadsinkomster över 62 000 kronor och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jobbskatteavdragen ska trappas av på inkomster över 45 000 kronor i månaden, för att vara helt utfasade på månadsinkomster över 100 000 kronor i månaden, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avskaffa det s.k. rutavdraget och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förslaget i budgetpropositionen för 2024 om höjt tak för rutavdraget och

slopanDET av ett gemensamt tak för rut och rot bör avslås och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2342 av Linda W Snecker m.fl. (V):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på ett färdmedelsneutralt, avståndsbererat reseavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2391 av Christian Carlsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en haveriutredning om skattesveket mot 57:orna och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2393 av Christian Carlsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som syftar till att se över den statliga inkomstskattens och bolagsskattens framtid med syftet att öka svensk tillväxt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2394 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att utöka rotavdraget till 50 procent av arbetskostnaden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2453 av Rickard Nordin m.fl. (C):

91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att ge en skattereduktion till personer som äger andelar i mindre solcellsanläggningar på flerfamiljshus, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av skatter, avgifter och avdrag bör göras för att säkra en konkurrensneutral och tidsenlig lagstiftning i den digitala sektorn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning som ser över skattesystemet i sin helhet bör tillsättas under denna mandatperiod och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka hur alla människor kan ges möjlighet att vara med och spara på såväl elräkningen som klimatet, genom att energibesparingar inkluderas i ett utvidgat grönt avdrag och med införandet av klimatkrediter, och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett rutavdrag för reparationer, i syfte att göra återbruk mer gångbart, och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2464 av Jonny Cato m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reglerna kring förmånsbeskattning, i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete, och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2465 av Ulrika Heie m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna för att utreda en fortsatt grön skatteväxling inom transportsektorn, ett system som gör det möjligt för människor att leva och verka i hela landet, och detta skattesystem ska ta hänsyn till klimatnytta och de geografiska förutsättningarna som råder i Sverige, och tillkännager detta för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka stödet för att konvertera fordon till mer hållbar framdrift genom att inkludera det i det gröna avdraget och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2470 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utvidga rotavdraget till att även omfatta avloppsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen för att göra det möjligt för styrelseledamöter att fakturera uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av beskattningen av förmåner samt uttagsbeskattning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett landsbygdsavdrag och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en miljömässig och samhällsekonomisk utvärdering av den gröna skatteväxlingen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur den gröna skatteväxlingen kan utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2493 av Christofer Bergenblock m.fl. (C):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga kompletteringar av rutavdraget särskilt riktade mot äldre och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2495 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en uppföljning av hur misstag i lagstiftningsarbetet på Socialdepartementet och Finansdepartementet åren 2019–2022, under den socialdemokratiska regeringen, kunde ske när årskull 1957 inte kom att omfattas av det förhöjda grundavdraget 2023, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2518 av Markus Wiechel (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett skattefritt bosparande inför köp av första bostaden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2567 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skattereform som leder till bättre balans i beskattning av arbete och beskattning av kapital, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattesystemet ska vara enhetligt, neutralt och likformigt med så få undantag och särregler som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny omfattande skattereform måste genomföras och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid en skattereform se över mer långsiktigt hur de som har de högsta inkomsterna och tillgångarna ska kunna bidra mer till den generella

- välfärden, vilket ökar skattesystemets legitimitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkt skattereduktion för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och tillkännager detta för regeringen.
  5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvis skattesänkning för vanligt folk och tillkännager detta för regeringen.
  6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att justera avtrappningen av jobbskatteavdraget för höginkomsttagare och tillkännager detta för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfällig justering av subventionsgraden i det ordinarie rotavdraget till förmån för ett förhöjt särskilt rotavdrag för energieffektivisering och klimatinvesteringar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2664 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämna ut de skevheter som i dag finns mellan beskattning av arbetsinkomster och kapital och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skatter för människor i olika livssituationer ur ett jämställdhetsperspektiv och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2692 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag till ändring i skattelagstiftningen, med innebörden att prostitution ej är att betrakta som näringsverksamhet och att F-skattsedel eller avdrag för kostnader avseende prostitution ej är möjligt, dvs. staten ska inte beskatta inkomster som kommer från verksamhet som är olaglig utan i första hand stödda brottsoffer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.